ISSN 1831-1288

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA

GADA DARBĪBAS PĀRSKATS 2011

LV

Europe Direct *dienests jums palīdzēs rast atbildes uz jautājumiem par Eiropas Savienību*

Bezmaksas tālruņa numurs (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Daži mobilā tālruņa operatori aizliedz pieeju 00 800 numuriem, vai arī par zvanīšanu uz šiem tālruņa numuriem var būt jāmaksā.

Papildu informācija par Eiropas Savienību ir pieejama internetā (http://europa.eu).

Kataloga dati ir atrodami šīs publikācijas beigās.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2012. gads

ISBN 978-92-9237-518-8
doi:10.2865/69129

© Eiropas Savienība, 2012. gads
Reproducēšana ir atļauta, ja tiek norādīts avots.

Printed in Belgium

Iespiests uz papīra, kas balināts bez elementārā hlora (*ECF*)

Eiropas Revīzijas
palāta

GADA DARBĪBAS PĀRSKATS

2011

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA

PAMATUZDEVUMI

Eiropas Revīzijas palāta ir ES iestāde, kas ar Līgumu izveidota ES finanšu revīzijas veikšanai. Būdama ES revīzijas iestāde, Palāta sekmē ES finanšu labāku pārvaldību, veicina pārskatatbildību un caurskatāmību un darbojas kā neatkarīga ES iedzīvotāju finansiālo interešu aizstāve.

NĀKOTNES REDZĒJUMS

Neatkarīga un dinamiska Revīzijas palāta, kuru pazīst kā godprātīgu un objektīvu iestādi, ko ciena par profesionālu, kvalitatīvu un ietekmīgu darbu un kas sniedz būtisku atbalstu ieinteresētajām personām, lai uzlabotu ES finanšu pārvaldību.

VĒRTĪBAS

NEATKARĪBA, GODĪGUMS UN OBJEKTIVITĀTE	PROFESIONĀLISMS	PIEVIENOTĀ VĒRTĪBA	IZCILĪBA UN EFEKTIVITĀTE
Iestādes, tās locekļu un pārējo darbinieku neatkarība, godīgums un objektivitāte. Revīziju veikšana objektīvi, ņemot vērā ieinteresēto personu viedokļus, tomēr neprasot ārējus norādījumus un nepakļaujoties ārējam spiedienam.	Augsti, parauga vērti standarti visos profesionālajos aspektos. Iesaiste publiskā sektora revīzijas pilnveidošanā ES un visā pasaulē.	Aktuālu un kvalitatīvu ziņojumu savlaicīga sagatavošana, pamatojoties uz stabiliem konstatējumiem un pierādījumiem, tādējādi palīdzot risināt ieinteresēto personu problēmjautājumus un sniedzot pārliecinātus un ietekmīgus paziņojumus. Ieguldījums ES pārvaldības efektīvā uzlabošanā un ES līdzekļu pārvaldības pārskatatbildības vairošanā.	Uzmanības pievēršana katram darbiniekam, talantu attīstīšana un labu darba rezultātu atalgošana. Efektīva komunikācija kolektīva stiprināšanai. Maksimāla produktivitāte visos darba aspektos.

SATURS

Lappuses

4 PRIEKŠSĒDĒTĀJA IEVADVĀRDI

7 ĪSUMĀ PAR 2011. GADU

9 MŪSU DARBĪBA

9 Revīzijas ziņojumi un atzinumi

23 Sadarbība ar citām augstākajām revīzijas iestādēm

28 Palātas pārējās darbības

31 MŪSU PĀRVALDĪBA

31 2009.–2012. gada stratēģijas īstenošana

33 Palātas 2011. gada darba rezultātu novērtēšana

37 Revīzijas atbalsts

43 Finanšu informācija

46 Revīzija un pārskatatbildība

PRIEKŠSĒDĒTĀJA IEVADVĀRDI

Vēlos jūs iepazīstināt ar Eiropas Revīzijas palātas 2011. gada darbības pārskatu.

2011. gadā **ES pārvaldībā bija vērojami svarīgi notikumi**, kas sekoja ekonomikas un finanšu krīzei. Šie notikumi vērā ņemami ietekmēs publisko līdzekļu izmantošanu nākotnē. Tāpēc maijā mēs publicējām nostājas dokumentu, kurā uzsvērām, kā saistībā ar finanšu un ekonomikas krīzi veiktie pasākumi ietekmēs pārskatatbildību, pārredzamību un publiskā sektora revīziju. Rudenī sanākusī dalībvalstu un Palātas augstāko revīzijas iestāžu (ARI) vadītāju kontaktkomiteja aicināja ES lēmumpieņēmējus nodrošināt, lai attiecībā uz publiskajiem līdzekļiem pienācīgi tiktu ņemti vērā pārskatatbildības, pārredzamības un publiskā sektora revīzijas principi. Eiro zonas ARI īpaši aicināja nodrošināt Eiropas Stabilitātes mehānisma pienācīgu ārējo publiskā sektora revīziju, un tika pieņemts lēmums izveidot mehānisma revīzijas komiteju, kurā arī Palāta izvirzīs vienu locekli.

Esam ļoti apmierināti ar mūsu **galveno rezultatīvo rādītāju** izpildi 2011. gadā, tostarp īpaši atzīmējams, ka revidētās vienības atsaucīgi izpilda mūsu ieteikumus un ieinteresētās personas un ārējie eksperti augstu novērtē mūsu revīzijas darbu. 2011. gadā pieņēmām vairāk revīzijas ziņojumu un atzinumu, lai gan pilnībā neizdevās sasniegt tālejošos mērķus, ko esam izvirzījuši savlaicīguma ziņā. Gada pārskatos sniedzām izvērstāku informāciju un ieviesām jaunu nodaļu par budžeta izpildes rezultātiem, sagatavojām 42 īpašos gada ziņojumus un 16 īpašos ziņojumus, kā arī septiņus atzinumus un nostājas dokumentu.

Eiropas Savienības Tiesa 2011. gada novembrī apstiprināja mūsu iestādes **revīzijas pilnvaras** attiecībā uz Savienības ieņēmumiem un izdevumiem, īpaši attiecībā uz PVN pašu resursiem dalībvalstīs.

Sākot no 2012. gada, mēs varēsim atskaitīties par to, kā mūsu **ieteikumus** pilda praksē. Sāksies profesionālapskate par mūsu lietderības revīziju procedūrām ar mērķi pilnveidot īpašo ziņojumu sagatavošanas procesu. 2011. gadā publicējām "Ētikas vadlīnijas", lai nostiprinātu revīzijas pārvaldības ietvaru, kā arī pārskatījām "Revīzijas politiku un standartus" nolūkā racionalizēt revīzijas un ziņojumu sagatavošanas procesus. 2012. gadā atkal veiksim personāla apmierinātības aptauju.

Raugoties tālākā nākotnē, 2012. gadā pabeigsim **2013.–2017. gada stratēģijas** izstrādi. Vairākiem problēmjautājumiem jau ir skaidras atbildes. ES pārvaldība attīstīsies, un mums jāatbalsta pārskatatbildības, pārredzamības un publiskā sektora revīzijas principu pienācīga ievērošana. Aizvien pieaug pieprasījums pēc kvalitatīvas un savlaicīgas pārliecības par ES līdzekļu izlietošanu, un mums attiecīgi jāpilnveido revīzija un ziņojumi. ES turpinot attīstīties, centīsimies pēc iespējas izmantot mūsu revīzijas pieredzi un palīdzēt politikas veidotājiem uzlabot ES finanšu pārvaldību. ES finanšu pārskatatbildības vairošana ir mērķis, kas mums ir kopīgs arī ar citām iesaistītajām personām, tāpēc centīsimies apkopot spēkus un veidot stratēģiskas partnerattiecības. Visbeidzot, līdzīgi kā citām ES publiskajām iestādēm, mums jābūt gataviem darīt vairāk ar mazāk resursiem un uzlabot mūsu organizācijas produktivitāti.

Šo izaicinājumu risināšana visvairāk būs atkarīga no visiem Palātā strādājošajiem. Esam un arī turpmāk būsim apņēmušies **uzlabot mūsu personāla izcilību**, jo personāls ir mūsu organizācijas pamatvērtība. Ņemot vērā darbinieku profesionālismu, apņēmību un rezultātus pagātnē, esmu pārliecināts, ka Palāta spēs sasniegt mērķus arī nākotnē.

priekšsēdētājs
Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

ĪSUMĀ PAR 2011. GADU

MŪSU DARBĪBA

- **Gada pārskati** par ES budžetu un par Eiropas attīstības fondiem 2010. gadā. Šajos pārskatos sniegts vairāk informācijas.
- 42 **īpašie gada ziņojumi** par dažādām ES aģentūrām, decentralizētajām struktūrām un citām iestādēm par 2010. finanšu gadu.
- 16 **īpašie ziņojumi**, kas sagatavoti par konkrētām budžeta jomām vai pārvaldības jautājumiem.
- 7 **atzinumi**, kas ir ieguldījums budžeta reformā, piemēram, par publiskā iepirkuma politikas modernizēšanu un par Komisijas tiesību akta priekšlikumu noteikumiem attiecībā uz Kohēzijas tēriņiem pēc 2013. gada.
- **Nostājas dokuments** par to, kā pašreizējā finanšu un ekonomikas krīze ietekmē publiskā sektora pārskatatbildību un revīziju Eiropas Savienībā, kā arī Eiropas Revīzijas palātas lomu.

MŪSU PĀRVALDĪBA

- Tikpat sekmīgi kā agrāk ir pildīti mūsu **galvenie rezultatīvie rādītāji**, īpaši attiecībā uz darba kvalitāti un ietekmi.
- Ir pieņemtas "**Ētikas vadlīnijas**", lai nostiprinātu revīzijas pārvaldības ietvaru.
- Ir pārskatīta "**Palātas revīzijas politika un standarti**" nolūkā racionalizēt revīzijas un ziņojumu sagatavošanas procesus.
- Administratīvie **darbinieki** ir pārprofilēti revīzijas darbam, līdz ar to salīdzinājumā ar 2008. gadu revidentu skaits ir pieaudzis par 12 %.
- Veikti apjomīgi būvdarbi Palātas **otrajam paplašinājumam**, kas ir gandrīz pabeigts, un ir sākušies iekštelpu iekārtošanas darbi.

MŪSU DARBĪBA

REVĪZIJAS ZIŅOJUMI UN ATZINUMI

Palātas galvenie darba rezultāti ir triju veidu publikācijas:

- **gada pārskati**, kuros galvenokārt aprakstīti finanšu un likumības revīzijas darba rezultāti saistībā ar Eiropas Savienības budžetu un Eiropas attīstības fondiem. Atsevišķi publicēti īpašie gada ziņojumi par ES aģentūrām, decentralizētajām struktūrām un citām iestādēm;
- **īpašie ziņojumi**, kurus publicē visa gada gaitā un kuros iepazīstina ar Palātas izraudzītu revīziju rezultātiem konkrētās budžeta jomās vai pārvaldības jautājumos. Tie ir galvenokārt lietderības revīziju rezultāti;
- **atzinumi** par tiesību aktu projektiem, kuri attiecas uz finanšu pārvaldību, un **nostājas dokumenti** par citiem pēc Palātas iniciatīvas izraudzītiem jautājumiem.

Ziņojumu un atzinumu skaits	2007 g.	2008. g.	2009. g.	2010. g.	2011. g.
Gada pārskati par ES budžetu un Eiropas attīstības fondiem	2	2	2	2	2
Īpašie gada ziņojumi par ES aģentūrām un decentralizētajām struktūrām	29	29	37	40	42
Īpašie ziņojumi	9	12	18	14	16
Atzinumi un citi dokumenti	9	5	1	6	8

Pilns visu revīzijas ziņojumu un atzinumu teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē http://eca.europa.eu 22 ES valodās.

PĀRSKATI PAR 2010. FINANŠU GADU

GADA PĀRSKATS PAR ES BUDŽETA IZPILDI

Lielākā daļa Palātas finanšu un likumības revīzijas darba 2011. gadā bija atvēlēta ES 2010. gada budžeta izpildes novērtējumam. **2010. gada pārskatu** publicēja 2011. gada 10. novembrī. Tajā ir ietverta arī 17. ticamības deklarācija. 2010. gada pārskatā ieviestas vairākas izmaiņas ar mērķi padarīt pārskatu skaidrāku un sniegt vairāk informācijas, tostarp ir mainījušās politikas grupas (un attiecīgi gada pārskata nodaļas), kādās Palāta grupē izdevumus, ir izdarīta kļūdu īpatsvara aplēse katrai politikas jomai (sk. turpmāk), lielāks uzsvars likts uz finanšu pārvaldības uzlabošanai formulēto ieteikumu izpildi un ir ieviesta jauna nodaļa par budžeta izpildes rezultātiem.

Pirmo reizi Palāta publicēja **aplēsto kļūdu īpatsvaru** ne tikai ES budžetam kopumā, bet arī katrai politikas grupai. Kļūdu īpatsvara aprēķinam ekstrapolē revidētajos darījumu paraugos atklātās skaitļos izsakāmās kļūdas. Palāta salīdzina aplēsto kļūdu īpatsvaru ar 2 % būtiskuma slieksni un tādējādi kopā ar citiem pierādījumiem nosaka, vai kļūdu līmenis ir būtisks. Kļūdu īpatsvars nav krāpšanas rādītājs, bet atspoguļo Palātas aplēsi par tēriņu noteikumu neievērošanu, piemēram, ir pārkāpti publiskā iepirkuma noteikumi, ES līdzfinansētos projektos ir deklarētas neattiecināmas vai nepareizi aprēķinātas izmaksas vai lauksaimnieki ir deklarējuši pārāk lielas platības.

2010. gada pārskata galvenās atziņas

- 2010. gada **pārskatos** ir patiesi atspoguļots Eiropas Savienības finanšu stāvoklis, darbību rezultāti un naudas plūsma. Taču pārskatiem pakārtotajos **maksājumos** bija būtiskas kļūdas, un visam ES budžetam aplēstais kļūdu īpatsvars bija 3,7 %. Kopumā **kontroles sistēmas** daļēji efektīvi nodrošināja maksājumu pareizību.

- Palātas aplēstais kļūdu īpatsvars izdevumiem politikas grupā "**Kohēzija, enerģētika un transports**" (šajā ES tēriņu jomā kļūdas novērotas visbiežāk) bija lielāks nekā 2009. gadā, proti, 7,7 %.

- **Citās ES izdevumu jomās** aplēstais kļūdu īpatsvars saglabājies samērā stabils. Politikas grupā **"Lauksaimniecība un dabas resursi"** aplēstais kļūdu īpatsvars ir 2,3 %, kas ir virs būtiskuma sliekšņa. Tomēr tiešmaksājumos lauksaimniekiem būtisku kļūdu nebija.

- ES budžetā ir ievērojami pieaugusi avansa maksājumu jeb **priekšfinansējuma** proporcija, bet nav pielāgoti grāmatvedības noteikumi un pārraudzība.

- **Plānojot ES izdevumu programmas**, Komisijai un dalībvalstīm jāpievērš lielāka uzmanība tādu mērķu izvirzīšanai, kas būtu konkrēti, izmērāmi, sasniedzami, atbilstoši un laikā ierobežoti. Jāapzina un jāmazina īstenošanas risks.

2010. gada pārskats par Eiropas attīstības fondiem

2010. gada pārskatu par Eiropas attīstības fondiem (EAF) Palāta publicēja 2011. gada 10. novembrī, un tajā konstatēts, ka EAF 2010. gada pārskati visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo fondu finanšu stāvokli un ka fondu darbības un naudas plūsma atbilst attiecīgajiem finanšu noteikumiem. EAF ieņēmumos būtisku kļūdu nebija. Arī EAF saistības bija likumīgas un pareizas, lai gan iepirkuma jomā atklātas skaitļos neizsakāmas kļūdas. Taču Palāta konstatēja būtisku kļūdu līmeni EAF projektu maksājumos, kuros aplēstais kļūdu īpatsvars bija 3,4 %. Konstatētās kļūdas bija attiecināmības nosacījumu neievērošana. Palāta norāda, ka EAF izdevumiem piemērotās kontroles sistēmas daļēji efektīvi nodrošināja maksājumu pareizību.

Īpašie gada ziņojumi par ES aģentūrām, decentralizētajām struktūrām un citām iestādēm 2010. gadā

Palāta 2011. gada decembrī publicēja īpašos gada ziņojumus attiecībā uz 2010. gadu par katru no ES 42 aģentūrām, decentralizētajām struktūrām (tādām kā kopuzņēmumi) un citām iestādēm (īpaši par Eiropas Centrālās bankas pārvaldības efektivitāti). Palāta sniedza atzinumu bez piezīmēm gandrīz par visām revidētajām vienībām, izņemot Eiropas Globālās navigācijas satelītu sistēmas aģentūru, kurā nebija pareizi uzskaitīti aktīvi, un *ENIAC* kopuzņēmumu, kura pārskatos nebija iekļauts pārskats par budžeta izpildes rezultātu.

ES likumdevējs ir izveidojis ES aģentūras un decentralizētās struktūras konkrētu uzdevumu izpildei. Katrai aģentūrai ir savs mandāts, valde, direktors, personāls un budžets. Aģentūras aktīvi darbojas daudzās jomās, tādās kā drošība, veselība, pētniecība, finanses, migrācija un ceļošana.

Priekšsēdētājs Kaldeira prezentē 2010. gada pārskatu Eiropas Parlamenta plenārsēdē

2011. GADA ĪPAŠIE ZIŅOJUMI

Papildus ikgadējiem pārskatiem Palāta visa gada garumā publicē arī **īpašos ziņojumus** pēc lietderības un likumības revīzijām konkrētās budžeta jomās vai pārvaldības jautājumos pēc savas izvēles. Palāta izraugās un plāno šos revīzijas uzdevumus tā, lai tiem būtu maksimāla ietekme un lai pēc iespējas efektīvāk izmantotu savus resursus.

Atlasot revīzijas tēmas, Palāta ņem vērā

- lietderības vai likumības **risku** konkrētā ieņēmumu vai izdevumu jomā,
- iesaistītās ieņēmumu vai izdevumu **summas**,
- kopš iepriekšējās revīzijas pagājušo **laiku**,
- gaidāmās **izmaiņas** normatīvajā bāzē,
- politiskās vai sabiedrības **intereses**.

Palāta 2011. gadā pieņēma **16 īpašos ziņojumus** par dažādiem jautājumiem. Tas ir vairāk nekā 2010. gadā, kad tika pieņemti 14 ziņojumi. Ziņojumu saturs ir īsi izklāstīts turpmāk tekstā atbilstoši finanšu shēmas — ES daudzgadu budžeta — kategorijām.

Visu īpašo ziņojumu pilns teksts 22 valodās ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē http://eca.europa.eu un ES grāmatnīcā.

IZRAUDZĪTO LIETDERĪBAS UN LIKUMĪBAS REVĪZIJU GALVENIE POSMI

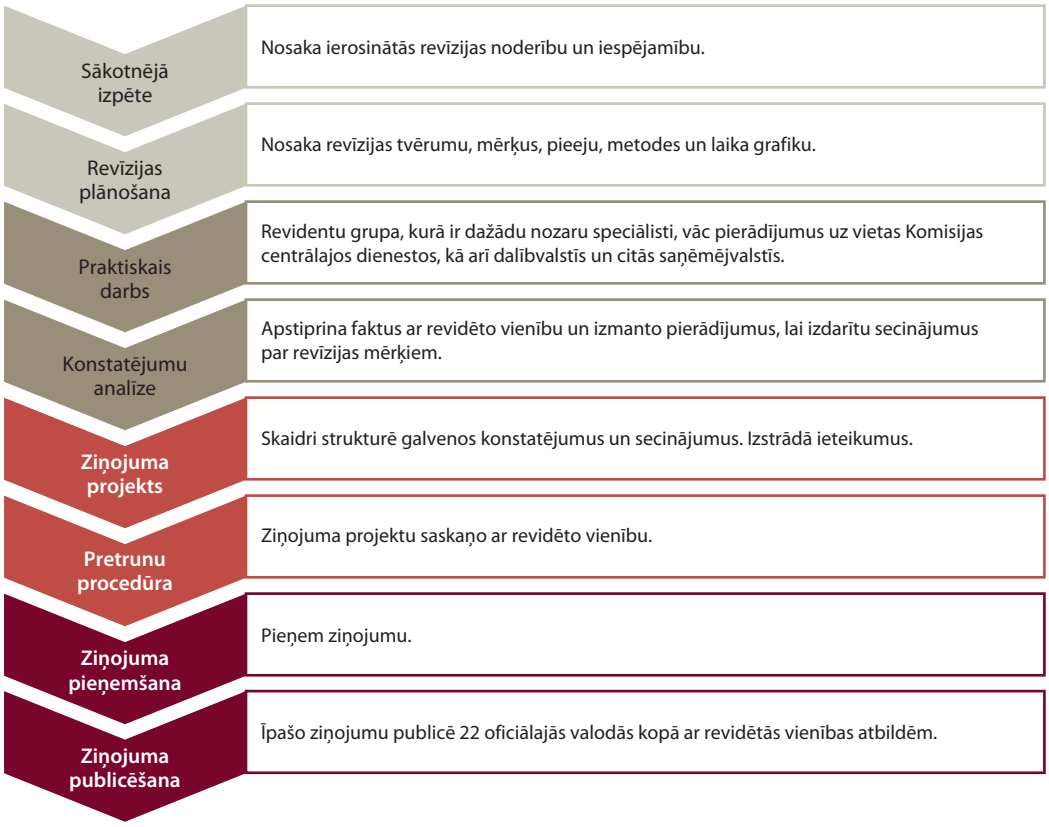

Ilgtspējīga izaugsme

Ilgtspējīgas izaugsmes mērķis ir nodrošināt izaugsmi un darbavietas, un tā aptver divas tēmas.

Konkurētspēja ietver finansējumu pētniecībai un tehnoloģijas attīstībai, ES tīklu izveidei, izglītībai un mācībām, konkurētspējas veicināšanai pilnībā integrētā vienotajā tirgū, sociālās politikas darba kārtībai, kā arī kodolenerģijas ekspluatācijas pārtraukšanai. Kategorijai "Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai" 2007.–2013. gadā piešķirtie ES izdevumi ir 89,4 miljardi EUR jeb 9,2 % no kopējiem izdevumiem. Gandrīz divas trešdaļas no minētās summas paredzētas pētniecībai un izstrādei.

Kohēzija izaugsmei un nodarbinātībai galvenokārt attiecas uz kohēzijas politiku, kuru īsteno ar finanšu līdzekļiem, kas paredzēti noteiktām darbības jomām; tas ir Eiropas Sociālais fonds, Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kohēzijas fonds. Līdzekļu pārvaldību dala Komisija un dalībvalstis. Plānotie ES kohēzijas izdevumi 2007.–2013. gadam ir 348,4 miljardi EUR jeb 35,7 % no kopējā ES budžeta.

2011. gadā šajā jomā Palāta pieņēma īpašos ziņojumus par turpmāk uzskaitītajām tēmām.

- **Mazo un vidējo uzņēmumu garantiju mehānisma** efektivitāte (4/2011), konkrēti, šā mehānisma koncepcija, plānošana, darbību pārvaldība un mērķu sasniegšana. MVUG mehānisms ir finanšu instruments, ko Eiropas Komisijas vārdā pārvalda Eiropas Investīciju fonds un kas sniedz garantijas vai šķērsgarantijas finanšu starpniekiem par aizdevumiem, kurus finanšu iestādes piešķir maziem un vidējiem uzņēmumiem, un šā instrumenta mērķis ir palielināt aizņēmuma finansējumu.

- No **Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) līdzfinansēto tūrisma projektu** efektivitāte (6/2011), proti, iecerētie rezultāti, to ilgtspējība, ES pievienotā vērtība un projektu koncepcija. Revīzija balstījās uz projektu izvērstu pārbaudi deviņu dalībvalstu 26 reģionos. Laikā no 2000. līdz 2006. gadam no ERAF piešķīra 4,6 miljardus EUR materiāliem ieguldījumiem tūrisma projektos, kurus izraudzījās un pārvaldīja dalībvalstu vadošās iestādes.

- No **Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) atbalstīto e-pārvaldības projektu** efektivitāte (9/2011). Šajā ziņojumā galvenā uzmanība bija pievērsta 2000.–2006. gada programmu posmam un četrām dalībvalstīm: Francijai, Itālijai, Polijai un Spānijai. Revīzijā novērtēja, vai līdzfinansētos projektus atlasīja saskaņā ar vajadzībām, īstenoja atbilstoši plānam un vai tie bija noderīgi un ilgtspējīgi. No ERAF paredzētais atbalsts informācijas sabiedrībai bija 6,7 miljardi EUR, un tā mērķi bija izstrādāt jaunu drošu tehnoloģiju un nodrošināt infrastruktūru un savienojamību starp reģioniem ar platjoslas palīdzību.

- **Komisijas īstenotās valsts atbalsta pārvaldības** efektivitāte (15/2011). Revīzijā pārbaudīja, vai procedūras un sistēmas nodrošina to, ka Komisija apstrādā visus attiecīgos valsts atbalsta gadījumus, ka tos apstrādā efektīvi un noteiktajos termiņos un ka Komisija spēj uzraudzīt valsts atbalsta kontroles ietekmi. Komisija atbild par to, lai dalībvalstu piešķirtais valsts atbalsts saderētu ar Eiropas Savienības iekšējo tirgu. Dalībvalstīm ir jāinformē Komisija par plānotajiem atbalsta pasākumiem un pirms to piemērošanas jāsaņem Komisijas apstiprinājums.

- Ziņojumā par **ES finanšu palīdzību kodolspēkstaciju ekspluatācijas pārtraukšanai Bulgārijā, Lietuvā un Slovākijā** (16/2011) novērtēts, vai programmu pasākumi bija izstrādāti atbilstoši apzinātām vajadzībām, vai tos īstenoja saskaņā ar plānu un vai pārskatatbildības un pārvaldības kārtība bija pienācīga, lai nodrošinātu ES līdzekļu efektīvu izlietojumu. ES pievienošanās sarunās Bulgārija, Lietuva un Slovākija apņēmās priekšlaikus slēgt astoņus neatjaunināmus kodolreaktorus un pārtraukt to ekspluatāciju. Tā kā tas bija ārkārtējs slogs, ES sniedza finanšu palīdzību 2,9 miljardu EUR apmērā šo trīs valstu 1999.–2013. gada programmām.

Dabas resursu aizsardzība un apsaimniekošana

Eiropas Savienība ir uzņēmusies plašu politisko atbildību attiecībā uz lauksaimniecību, lauku attīstību, zivsaimniecību un vides aizsardzību. Plānotie izdevumi 2007.–2013. gadam ir 413,1 miljards EUR jeb 42,3 % no kopējiem izdevumiem.

Trīs ceturtdaļas izdevumu veido tiešmaksājumi lauksaimniekiem un atbalsts lauksaimniecības tirgum no **Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda** (ELGF), kas ir kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) pirmais pīlārs. Piektā daļa izdevumu atvēlēta ES atbalstam **lauku attīstībai**, kuru finansē no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), kas ir KLP otrais pīlārs. Lauksaimniecību un lauku attīstību dalīti pārvalda Komisija un dalībvalstis.

2011. gadā šajā jomā Palāta pieņēma īpašos ziņojumus par turpmāk uzskaitītajām tēmām.

- **Kopējās lauksaimniecības politikas vienotā maksājuma shēma** (5/2011). Sk. izcēlumu "Lietderības revīzijas piemērs".

- Vai **agrovides maksājumi ir labi plānoti un pārvaldīti** (7/2011). Revīzijā novērtēja, vai politika ir plānota un uzraudzīta tā, lai sniegtu reālus ieguvumus vides jomā, vai lauksaimnieki saņem pienācīgus norādījumus un pareizi noteiktas atbalsta summas un vai politikas pārvaldībā ņem vērā konkrētas vajadzības vides jomā. Agrovides atbalstam katru gadu tērē 2,5 miljardus EUR ar mērķi apmierināt sabiedrības arvien lielāko pieprasījumu pēc vides pakalpojumiem, mudinot lauksaimniekus ieviest vai turpmāk izmantot tādas lauksaimnieciskās ražošanas metodes, kas sader ar vides aizsardzību un uzlabošanu. Šo politiku kopīgi pārvalda Komisija un dalībvalstis.

- **Nepamatoto maksājumu atgūšana saistībā ar kopējo lauksaimniecības politiku** (8/2011). Ziņojumā aplūkota to sistēmu efektivitāte, kuras dalībvalstis izveidojušas un uztur konstatēto parādu atgūšanai. Revīzijā pārbaudīja, vai dalībvalstis parādus apstrādā un reģistrē pareizi, vai tās sekmīgi atgūst konstatētos nepamatotos maksājumus, vai tās noraksta neatgūstamus parādus saskaņā ar noteikumiem un vai Komisija efektīvi pārrauga līdzekļu atgūšanu un regulāri tai seko. Eiropas Savienība gadā tērē aptuveni 55 miljardus EUR lauksaimniecībai un lauku attīstībai, bet daļa no šīs summas ir jāatgūst, ja tā nepamatoti izmaksāta tiesību aktiem neatbilstošu vai nepareizi sagatavotu pieprasījumu dēļ.

- Vai **programmas "Skolas piens" un "Augļi skolai"** bija efektīvas (10/2011). Revīzijā novērtēja, vai ES subsīdijas tieši ietekmē atbalsta saņēmēju patēriņu un vai programmās tiks sasniegti to izglītojošie mērķi un tiks ietekmēti ēšanas paradumi nākotnē. Ar šīm ES programmām bērnus mudina ēst veselīgi, proti, patērēt piena produktus, augļus un dārzeņus, un veicina šo produktu tirgu. ES pašlaik katru gadu šīm programmām atvēl 180 miljonus EUR.

- Vai **ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu shēmas koncepcija un pārvaldība nodrošina shēmas efektīvu darbību** (11/2011). Revīzijā novērtēja, vai sistēma ir pietiekami specīga, vai tā ir pievilcīga ražotājiem un vai patērētāji ir par to informēti. Ar ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu shēmu aizsargā tādu produktu nosaukumus, kuru īpašības asociējas ar ģeogrāfisko apgabalu, kurā tos ražo. Shēma piedāvā potenciālus ekonomiskus ieguvumus lauksaimniekiem un pārtikas ražotajiem, un mērķis ir pozitīvi ietekmēt lauku sabiedrību.

- To **ES pasākumu efektivitāte, ar kuriem veicina zvejas flotu jaudas pielāgošanu zvejas iespējām** (12/2011). Revīzijā pārbaudīja, vai bija skaidri noteikumi par pasākumiem zvejas jaudas samazināšanai un vai konkrētie pasākumi bija labi izstrādāti un īstenoti. Revīziju veica Komisijas dienestos, kā arī Dānijā, Spānijā, Francijā, Itālijā, Polijā, Portugālē un Apvienotajā Karalistē. ES kopējās zivsaimniecības politikas mērķis ir veicināt ilgtspējīgu zveju, kas nozīmē līdzsvaru starp zivju resursiem un zvejas floti, lai novērstu zivju krājumu pārmērīgu izmantošanu. Daudzus gadus ir pastāvējusi pārmērīgas jaudas problēma, kas mazina zivju krājumu ilgtspējību un zivsaimniecības nozares ilgtermiņa dzīvotspēju. No Eiropas Zivsaimniecības fonda 2007.–2013. gada programmu posmam ir atvēlēti 4,3 miljardi EUR.

LIETDERĪBAS REVĪZIJAS PIEMĒRS

ĪPAŠAIS ZIŅOJUMS NR. 5/2011 "VIENOTĀ MAKSĀJUMA SHĒMA (VMS): PAREIZAS FINANŠU PĀRVALDĪBAS UZLABOŠANAI RISINĀMIE JAUTĀJUMI"

Šajā lietderības revīzijā aplūkoja, **cik pareiza ir saskaņā ar VMS veikto maksājumu finansiālā pārvaldība**. VMS pašlaik piemēro 17 dalībvalstis no 27. Shēmai piešķirtie izdevumi bija apmēram 28,8 miljardi EUR.

VMS ieviešana bija viens no **KLP 2003. gada reformas** galvenajiem pasākumiem. Shēmas mērķis bija atbalstīt lauksaimnieku ienākumus un veicināt lauksaimnieku labāku reakciju uz tirgus pieprasījumu. Ar reformu atcēla atbalsta sasaistīšanu ar ražošanas apjomiem ("atsaistīšana") un ieviesa noteikumu, ka atbalsta saņemšanai lauksaimnieka rīcībā jābūt attiecināmai lauksaimniecības zemei un viņam ir jābūt maksājumtiesībām.

Kopš 2006. gada Palāta ir **vairākkārt revidējusi** Komisijas un dalībvalstu procedūras, ar kurām jānodrošina maksājumtiesību precizitāte un lauksaimniekiem piešķirto maksājumu pareizība. Ir revidētas visas 17 dalībvalstis, kurās shēmu piemēro, un par rezultātiem ziņots 2006. un 2007. gada pārskatā par ES budžetu.

Palāta nolēma uz šo rezultātu bāzes veikt vēl vienu **lietderības revīziju**, kurā galvenā uzmanība tika pievērsta šādiem jautājumiem:

- shēmas atbalsta saņēmēji, vienotā maksājuma pieejamība un attiecināmās zemes definīcija,
- kā shēma veicina mērķi atbalstīt lauksaimnieku ienākumus un uzturēt zemi labā lauksaimniecības un vides stāvoklī,
- shēmas dažādo īstenošanas modeļu rezultāti.

Revidenti 2009. un 2010. gadā apmeklēja Komisijas dienestus un Franciju, Apvienoto Karalisti un Itāliju.

Īpašajā ziņojumā Nr. 5/2011 secināts, ka VMS ir palīdzējusi sasniegt divus svarīgus kopējās lauksaimniecības politikas mērķus: veicināt lauksaimnieku spēju labāk reaģēt uz tirgus pieprasījumu un atbalstīt visas lauksaimniecības nozares ienākumus. Tomēr kopumā saistībā ar shēmas piemērošanu vēl paliek atklāti jautājumi par atbalsta saņēmēju definēšanu, kā arī par attiecināmo zemes gabalu un darbību definēšanu, shēmas ietekmi uz vidi, atbalsta sadalījumu dalībvalstīs un to starpā un vēsturiskā un reģionālā modeļa raksturīgajām sekām.

Ziņojumā **ieteikts** maksājumus piešķirt aktīviem lauksaimniekiem, nevis lauksaimniecībai nederīgiem zemes gabaliem un darbībām, kas neveicina lauksaimniecības produktivitāti vai aktīvi neuztur zemes vērtību vides saudzēšanas aspektā. Palāta ieteica arī atbalsta aprēķinā ņemt vērā vides saudzēšanas un citu pozitīvu darbību izmaksas un atbalstu lauksaimniekiem sadalīt vienmērīgāk. Atbalsta aprēķinam jābalstās uz aktuāliem ražošanas apstākļiem.

Revīziju veica astoņi I apakšpalātas revidenti, starp kuriem bija **vairāku nozaru speciālisti**. Revīzijas darbs sniedza padziļinātu ieskatu ne tikai par to, kā tad īsti izpaužas atsaistītais atbalsts, bet arī par sekām, kādas ir agrākā ar ražošanas apjomiem saistītā atbalsta nomaiņai. Revidentu grupas vadītājs *Sven Kölling* atzīst: "*Īpašs izaicinājums bija daudzie un dažādie VMS īstenošanas modeļi un varianti, kam klāt vēl nāca valstu un reģionu atšķirīgā pārvaldības politika, un tas viss ietekmē atbalsta efektivitāti un produktivitāti*." Lai revīzijas konstatējumus un secinājumus pamatotu ar pienācīgiem pierādījumiem, nevarēja iztikt bez galasaņēmēju apmeklēšanas un lauku saimniecību pārbaudēm uz vietas.

Vairāki Palātas ieteikumi ir iekļauti Komisijas priekšlikumos attiecībā uz KLP reformu pēc 2013. gada (šie priekšlikumi ir apspriešanas stadijā), tostarp definēt jēdzienu "aktīvs lauksaimnieks", prasīt obligātu lauksaimnieciskās darbības minimumu noteiktiem zemes veidiem, sadalīt atbalstu saņēmējiem vienmērīgāk, novērst VMS modeļu lielo dažādību un atbalsta aprēķinā vairāk ņemt vērā vides saudzēšanas izmaksas.

Revidentu grupa (no kreisās puses uz labo): (pirmā rinda) Heike Walz, *Palātas loceklis* Michel Cretin, Aurelia Petliza, *(otrā rinda)* Pietro Puricella, Dirk Pauwels, Sven Kölling, Sylvain Lehnhard

ES NOZĪME PASAULES LĪMENĪ

ES darbības ārējo attiecību jomā galvenie mērķi ir šādi: **paplašināšanās**; nodrošināt **stabilitāti, drošību un labklājību savām kaimiņvalstīm**; aktīvi atbalstīt **ilgtspējīgu attīstību** starptautiskā līmenī; veicināt **globālu politisku pārvaldību** un nodrošināt stratēģisko un civilo drošību.

Šiem mērķiem ES 2007.–2013. gadā ir paredzējusi 55,9 miljardus EUR jeb 5,7 % kopējo plānoto izdevumu. Lielāko daļu izdevumu Komisija pārvalda tieši vai nu centrālajos dienestos, vai arī ar delegāciju starpniecību. Ir atbalsts, kuru pārvalda kopā ar starptautiskajām organizācijām.

2011. gadā šajā jomā Palāta pieņēma īpašos ziņojumus par turpmāk uzskaitītajām tēmām.

- **Vai atbalsta sniegšana uzlabojās pēc tam, kad Komisijas centrālie dienesti nodeva ārējās palīdzības pārvaldību Komisijas delegācijām** (1/2011). Revīzijā pārbaudīja pārvaldības kārtību un tās ietekmi uz atbalsta sniegšanas ātrumu un kvalitāti un uz pareizu finanšu procedūru ieviešanu. ES ir pasaulē lielākais atbalsta donors, un Komisija pārvalda atbalsta nozīmīgu daļu, kas 2009. gadā bija 8,4 miljardi EUR. Kopš 2002. gada pārvaldības pienākumi tiek deleģēti arī Komisijas vietējiem birojiem partnervalstīs.

- **Ar Apvienoto Nāciju Organizācijas starpniecību ieguldīto ES līdzekļu izlietojuma produktivitāte un efektivitāte konfliktu skartajās valstīs** (3/2011). Ziņojumā galvenokārt aplūkoti projekti Afganistānā, Irākā un Sudānā laikā no 2006. līdz 2008. gadam. *EuropeAid* birojs 2005.–2009. gadā ar ANO struktūru starpniecību izdeva apmēram 4 miljardus EUR. ES var ieguldīt līdzekļus projektos kā vienīgais donors vai kopā ar citiem donoriem, var izmantot multidonoru trasta fondus, kuros ieskaitītajai naudai nenorāda konkrētas darbības vai mērķus, vai var ieskaitīt naudu kādas ANO struktūras vispārējā budžetā.

- Cik efektīvi **ES ir palīdzējusi uzlabot Horvātijas spēju pārvaldīt pēcpievienošanās finansējumu** (14/2011). Ziņojumā novērtēts, kā Komisija plānoja palīdzību un vai ES finansētajos projektos ir sasniegti iecerētie rezultāti. ES pirmspievienošanās palīdzības mērķis ir palīdzēt kandidātvalstīm nostiprināt administratīvo spēju, gatavojoties pārvaldīt lielo ES finansējuma apjomu, kas tām būs pieejams kā dalībvalstīm. Kopš 2007. gada Horvātija katru gadu ir saņēmusi atbalstu 150 miljonu EUR apmērā.

Administrācija

ES **iestāžu, aģentūru un decentralizēto struktūru administratīvajos izdevumos** ietilpst personāla izmaksas (algas, pensijas) un izdevumi par ēkām, iekārtām, enerģiju, sakariem un informācijas tehnoloģiju. Kopējie izdevumi 2007.–2013. gadā ir 55,9 miljardi EUR jeb 5,7 % no ES kopējā budžeta.

2011. gadā šajā jomā Palāta pieņēma vienu īpašo ziņojumu.

- **Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) vadība** (2/2011). Ziņojumā novērtēti pasākumi, kas veikti, lai izpildītu Palātas iepriekšējā šai tēmai veltītā ziņojuma ieteikumus (1/2005). Revīzijā pārbaudīja, vai *OLAF* darbs vairāk pārorientēts uz izmeklēšanu, vai izmeklēšana ir produktīvāka, kā izmeklēšanas efektivitāti pamato un vai ir precizēti Uzraudzības komitejas pienākumi. *OLAF* apkaro krāpšanu un citas nelikumības, kas nelabvēlīgi ietekmē ES budžetu. Birojs ir Komisijas struktūra, bet veic izmeklēšanu neatkarīgi. Tajā strādā apmēram 500 darbinieku. Biroja gada budžets ir aptuveni 50 miljoni EUR.

Ieņēmumi

Eiropas Savienības budžetu galvenokārt finansē ar **pašu resursiem un citiem ieņēmumiem**. Tradicionālie pašu resursi — lielākoties muitas nodokļi — ir aptuveni 12 % no ES kopējiem ieņēmumiem, un PVN resurss ir vēl 12 %. Lielāko daļu ES pašu resursu (70 %) veido nacionālā kopienākuma resurss, kas vienmēr nodrošina budžeta līdzsvaru.

2011. gadā šajā jomā Palāta pieņēma vienu īpašo ziņojumu.

- Ziņojumā novērtēts, **vai 42. muitas procedūras kontrole palīdz novērst un atklāt PVN nemaksāšanu** (13/2011). Revīzijā pārbaudīja, vai ir ieviesta pienācīga juridiskā bāze cīņai ar izvairīšanos no PVN, kas iekasējams atbilstoši 42. muitas procedūrai. Palāta veica revīziju Beļģijā, Dānijā, Spānijā, Francijā, Austrijā, Slovēnijā un Zviedrijā. 42. muitas procedūra ir mehānisms, ar kuru ES importētājs var saņemt atbrīvojumu no PVN, ja ES ievestas preces paredzēts pārvest no vienas dalībvalsts uz citu. Tad PVN jāmaksā galamērķa dalībvalstī.

2011. GADĀ IZSTRĀDĀTIE ATZINUMI UN NOSTĀJAS DOKUMENTI

Palāta sekmēja **ES finanšu pārvaldības** uzlabošanu, sniedzot atzinumus un priekšlikumus par jauniem vai pārskatītiem tiesību aktiem ar finanšu ietekmi. Atzinumus lūdz pārējās ES iestādes, un likumdevējas iestādes — Eiropas Parlaments un Padome — tos izmanto savā darbā. Palāta pēc pašas iniciatīvas var sagatavot arī nostājas dokumentus par citiem jautājumiem.

2011. gadā Palāta pieņēma septiņus atzinumus.

- **1/2011**: Priekšlikums Padomes regulai, ar kuru attiecībā uz Eiropas Ārējās darbības dienestu groza Regulu (EK) Nr. 215/2008 par Finanšu regulu, ko piemēro 10. Eiropas Attīstības fondam
- **2/2011**: Kopuzņēmuma "*Clean Sky*" Finanšu noteikumi
- **3/2011**: Priekšlikums grozīt Eiropas skolu Finanšu regulu
- **4/2011**: Komisijas Zaļā grāmata par ES publiskā iepirkuma politikas modernizāciju
- **5/2011**: Priekšlikums Padomes Regulai (*Euratom*), ar ko nosaka noteikumus par uzņēmumu, pētniecības centru un augstskolu dalību Eiropas Atomenerģijas kopienas pamatprogrammas netiešajās darbībās un pētījumu rezultātu izplatīšanu
- **6/2011:** Grozītais priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un par Regulas (*Euratom*) Nr. 1074/1999 atcelšanu

Atzinums Nr. 7/2011 bija par priekšlikumiem Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko paredz kopīgus noteikumus par **kohēzijas izdevumiem**, kuri 2014.–2020. gadā varētu veidot 45 % no ES kopējiem izdevumiem. ES budžeta ieguldījums stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanā lielā mērā ir atkarīgs no šo izdevumu ekonomiska, efektīva un produktīva izlietojuma. Tam būs ietekme arī uz ES darbību ticamību un leģitimitāti. Joprojām ir grūtības sasniegt kvalitatīvus rezultātus, piemērojot shēmu, kas paredz dalībvalstīm iepriekš iedalīt finansējumu un netieši izvirza mērķi to apgūt. Efektīva pārraudzība un pārskatatbildības nodrošināšana no Komisijas puses palīdzētu dalībvalstīm līdzekļus izmantot sekmīgi.

Atzinumu pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē http://eca.europa.eu visās ES oficiālajās valodās.

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTAS NOSTĀJA "KĀ PAŠREIZĒJĀ FINANŠU UN EKONOMISKĀ KRĪZE IETEKMĒ PUBLISKĀ SEKTORA PĀRSKATATBILDĪBU UN REVĪZIJU EIROPAS SAVIENĪBĀ, KĀ ARĪ EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTAS LOMU"

Ieilgusī pasaules **finanšu un ekonomiskā krīze** ir ievērojami skārusi Eiropas Savienību. Lai krīzi pārvarētu, ES ir veikusi vairākus pasākumus: atbalstījusi finanšu nozares darbības nepārtrauktību, veicinājusi ekonomikas atlabšanu un izaugsmi, finansiāli atbalstījusi dalībvalstis un gādājusi par to, lai dalībvalstis koordinētu fiskālo un ekonomikas politiku. Šie pasākumi ir nozīmīgi ietekmējuši ES publisko līdzekļu — ES iedzīvotāju maksāto nodokļu — izmantošanu. Tā kā ir mainījusies ES ekonomikas politika, ir radušās jaunas prasības pārskatatbildībai, pārredzamībai un publisko līdzekļu revīzijai.

Palāta uzskata, ka, īstenojot jaunos pasākumus, **publisko finanšu jomā** jābūt izstrādātiem atbilstīgiem pārredzamības, publiskās pārskatatbildības un publisko līdzekļu revīzijas principiem, kuri noteikti jāievēro. Tāpēc Palāta 2011. gada 19. maijā pieņēma nostājas dokumentu par to, kā pašreizējā finanšu un ekonomiskā krīze ietekmē publiskā sektora pārskatatbildību un revīziju Eiropas Savienībā, kā arī Eiropas Revīzijas palātas lomu.

Nostājas dokumentā **Palāta secina**, ka tā revidēs jaunās uzraudzības iestādes, no ES budžeta garantētos palīdzības mehānismus un, cik iespējams, Komisijas darbības saistībā ar Eiropas pusgadu. Taču Palāta norāda, ka dažos gadījumos publiskā sektora revīzija nav pienācīgi paredzēta. Piemēram, tā uzskata, ka Līgumā par Eiropas stabilizācijas mehānismu jāiekļauj noteikumi par publisku ārējo revīziju. Palāta norāda arī uz to, ka ES kompetentajām iestādēm, īpaši Eiropas Parlamentam un Padomei, vēl jāapsver pārskatatbildības un pārredzamības jautājumi vairākās jomās, proti, saistībā ar grāmatvedības un revīzijas standartiem, centrālo banku darbībām un kārtību, kādā sekot līdzi fiskālajai politikai, ko īstenos atbilstoši jaunajiem noteikumiem.

SADARBĪBA AR CITĀM AUGSTĀKAJĀM REVĪZIJAS IESTĀDĒM

Palātas galvenās sadarbības formas ar citām augstākajām revīzijas iestādēm (ARI) ir šādas:

- ES dalībvalstu ARI **kontaktkomiteja**,
- ES kandidātvalstu un iespējamo kandidātvalstu **ARI sadarbības tīkls**,
- publiskā sektora revīzijas iestāžu **starptautiskās organizācijas**, īpaši Starptautiskā Augstāko revīzijas iestāžu organizācija (*INTOSAI*) un tās Eiropas reģionālā organizācija (*EUROSAI*).

KONTAKTKOMITEJA

ES Līgumā prasīts, lai Eiropas Revīzijas palāta un dalībvalstu revīzijas iestādes **sadarbojas** savstarpējas uzticības garā, tomēr saglabājot savu neatkarību. Palāta aktīvi sadarbojas ar ES dalībvalstu augstākajām revīzijas iestādēm (ARI) Kontaktkomitejā. Kontaktkomiteja ir ES ARI un Revīzijas palātas vadītāju asambleja, kas sanāk katru gadu. Kontaktkomitejā notiek sadarbība un dalīšanās profesionālajās zināšanās un pieredzē par ES līdzekļu revīziju un citiem ar ES saistītiem jautājumiem. Ikdienā sadarbību organizē katras iestādes iecelti sadarbības koordinatori. Ir izveidotas darba grupas, kuru uzdevums ir kopēju nostāju un prakses definēšana.

Palāta 2011. gadā bija Kontaktkomitejas **priekšsēdētāja**, turpināja tai sniegt administratīvo atbalstu un aktīvi līdzdarbojās dažādās darba grupās un sadarbības tīklos.

Kontaktkomitejas **gadskārtējā sanāksme** notika Palātas telpās 2011. gada 13. un 14. oktobrī. Sanāksmes centrālais pasākums bija seminārs par to, kā ES ARI un Palātu skar Eiropas pusgads un citi nesenie ar ES ekonomikas pārvaldību saistītie notikumi. Cita starpā apsprieda finanšu sistēmu un iestāžu reglamentēšanu un pārraudzību, valsts atbalstu finanšu nozarei un eirokrīzes pārvaldības mehānismu revīziju.

Kontaktkomiteja pieņēma **paziņojumu** (sk. izcēlumu), kas adresēts Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Eiropas Komisijai un ES dalībvalstu parlamentiem un valdībām. Tika pieņemta arī rezolūcija, kurā apstiprināts eiro zonas valstu ARI aicinājums nodrošināt Eiropas Stabilitātes mehānisma pienācīgu publisku ārējo revīziju. Paziņojumu un rezolūciju sk. Kontaktkomitejas tīmekļa vietnē http://www.contactcommittee.eu.

Kontaktkomitejas 2011. gada sanāksmes prominentākie runātāji: komisārs Olli Rehn, *Luksemburgas finanšu ministrs* Luc Frieden *un ECB priekšsēdētāja vietnieks* Vítor Constâncio, *kopā ar Revīzijas palātas priekšsēdētāju* Vítor Caldeira *(trešais no kreisās)*

PAZIŅOJUMS PAR EIROPAS PUSGADA UN CITU JAUNĀKO ES EKONOMISKĀS PĀRVALDĪBAS SASNIEGUMU IETEKMI UZ EIROPAS SAVIENĪBAS DALĪBVALSTU AUGSTĀKAJĀM REVĪZIJAS IESTĀDĒM UN EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTU. KONTAKTKOMITEJA PIEŅĒMA PAZIŅOJUMU 2011. GADA 14. OKTOBRĪ, UN TAJĀ UZSVĒRTI PUBLISKO FINANŠU JOMĀ IEVĒROJAMIE PRINCIPI UN IEZĪMĒTAS NĀKOTNES SADARBĪBAS GALVENĀS LĪNIJAS

Pienācīga publisko līdzekļu revīzija

Kontaktkomiteja uzskata, ka attiecībā uz publiskajiem līdzekļiem jāievēro turpmāk minētie principi:

- *"pietiekama **pārredzamība** ticamas un savlaicīgas informācijas veidā (ietverot valsts statistiku) par faktisko vai paredzēto publisko līdzekļu izlietojumu un ar to saistīto risku;*

- *pienācīga **pārskatatbildība**, kas cita starpā dotu sabiedrībai iespējas uzraudzīt attiecīgās darbības un prasīt atbildību no lēmumu pieņēmējiem un tiem, kuri atbild par procesu pārvaldību; un*

- *adekvāta **publisko līdzekļu revīzija,** lai sniegtu pārliecību un informāciju par publisko līdzekļu izlietojumu un ar to saistīto risku, tādējādi sekmējot pārredzamību un veidojot pārskatatbildības pamatu."*

Lai nodrošinātu efektīvu publiskā sektora revīzijas atbildes reakciju uz finanšu un ekonomisko krīzi un tās sekām, ES ARI un Palāta "*savu pilnvaru robežās un cik vien iespējams [..] apsvērs, kā pielāgot to revīzijas darbu jaunajam kontekstam. Dažos gadījumos šis process jau ir sācies līdz ar jaunu un atjaunināt revīzijas uzdevumu ieviešanu*".

Turpmāka ES augstāko revīzijas iestāžu un ERP sadarbības izvēršana

Arvien pieaugošā ES tautsaimniecību savstarpējā atkarība palielina ciešā sadarbībā iegūstamās kopējās perspektīvas nozīmi. Tajā var iekļaut

- *"dalīšanos **pieredzē, kas iegūta** no nesenāko revīziju rezultātiem un to ietekmes, kā veidu, kādā uzkrāt zināšanas un dalīties ar tām;*
- *pašreizējās **labākās prakses** apzināšanu un izplatīšanu saistībā ar jauno (un esošo) struktūru revīziju;*
- ***publiskā sektora revīzijas pārrāvumu** apzināšanu un potenciālu **jauniem revīzijas uzdevumiem un jaunām partnerattiecībām**, un apsvērumus par to, kā šīs problēmas varētu vislabāk risināt; un*
- *apsvērumus par vajadzību izstrādāt īpašas **revīzijas metodes** un paņēmienus, ko varētu izmantot augstākās revīzijas iestādes, kā arī instrumentus un norādījumus par to īstenošanu."*

Kontaktkomiteja veiks šīs darbības savu pašreizējo tīklu sistēmā, aptverot stratēģijas "Eiropa 2020. gadā" revīziju un fiskālo politiku, un ar paralēlām vai koordinētām revīzijām un citiem sadarbības pasākumiem, kas izstrādāti šim nolūkam.

Kontaktkomitejas sanāksme Luksemburgā 2011. gada 13. un 14. oktobrī

Sadarbība ar ES kandidātvalstu un iespējamo kandidātvalstu ARI

Palāta aktīvi **piedalījās** kandidātvalstu un iespējamo kandidātvalstu ARI sadarbības tīklā[1]. Šā tīkla organizatoriskā struktūra ir līdzīga Kontaktkomitejai. Iesaistīto ARI vadītāji un sadarbības koordinatori regulāri tiekas sanāksmēs, organizē darba grupas, seminārus un paralēlās revīzijas. Sadarbības tīkla galvenais mērķis ir sekmēt tādas revīzijas metodes un paņēmienus, kas atbilstu starptautiskajiem standartiem un ES labākajai praksei.

Sadarbības tīkla **priekšsēdētāju sanāksme** notika Stambulā 2011. gada 8. un 9. martā. Sanāksmi kopīgi vadīja Turcijas augstākā revīzijas iestāde un Palāta. Tika pieņemta Stambulas vienošanās, tostarp ieskicēts nākotnes darba plāns, kura izpildi aktīvi atbalstīs Palāta, *SIGMA* un ES ARI pārstāvji.

[1] 2012. gada februārī sadarbības tīklā darbojās piecas kandidātvalstis (Horvātija, bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, Islande, Melnkalne un Turcija) un trīs iespējamās kandidātvalstis (Albānija, Bosnija un Hercegovina, kā arī Serbija).

Cita sadarbība

2011. gadā Palāta vadīja Norvēģijas augstākās revīzijas iestādes **profesionālapskati**, ko tā veica kopā ar Austrijas un Somijas ARI. Ziņojumu par to publicēja 2011. gada jūnijā.

Palāta turpināja **aktīvu līdzdarbību** *INTOSAI* un *EUROSAI* organizācijās. Kopš 2004. gadā Palāta kļuva par pilntiesīgu *INTOSAI* biedru, tā ir aktīvi piedalījusies profesionālo revīzijas standartu apakškomitejās. 2010. gada novembrī *INCOSAI* XX sanāksmē tika apstiprināti visaptveroši starptautiskie standarti (*ISSAI*), un šajā saistībā 2011. gadā apakškomitejas sāka pildīt jaunos darba plānus, kuru uzdevums bija saskaņot *ISSAI* sistēmu un izplatīt standartus un vadlīnijas. Palāta deva ieguldījumu vairāku apakškomiteju darbā, tostarp var minēt apakškomiteju, kas veicina labāko praksi un kvalitātes apliecināšanu, veicot brīvprātīgas profesionālapskates, apakškomiteju, kas sekmē darba jaudas palielināšanas pasākumus *INTOSAI* biedriem, kā arī *INTOSAI* vides revīzijas darba grupu.

Kopš 2008. gada Palāta vada ***INTOSAI* darba grupu**, kas izveidota ar katastrofām saistītas palīdzības revīzijai un pārskatatbildībai. Šīs darba grupas galvenais mērķis ir izstrādāt norādījumus un apzināt un izplatīt labu praksi ar katastrofām saistītas palīdzības pārskatatbildības jomā, galveno uzmanību pievēršot darbībām, kas attiecas uz ieinteresētajām personām (daudzpusēji partneri, atbalsta organizācijas, valdības, privāti revidenti).

Atzīmējams notikums saistībā ar *EUROSAI* ir Palātas kļūšana par **Valdes locekli** nākamajā sešu gadu posmā. Palāta aktīvi piedalījās *EUROSAI* VIII kongresā, kas norisinājās no 2011. gada 30. maijam līdz 2. jūnijam un kurā pamatīgāk apsprieda publisko līdzekļu pārvaldītāju uzdevumus, prasības un atbildību, ARI pienākumus, kā arī ARI veiktās neatkarīgo regulatoru revīzijas. Tika pieņemts paziņojums par ARI neatkarības nostiprināšanu.

INTOSAI biedru un reģionālo darba grupu centieni nostiprināt ARI neatkarību un plaši atzīt Limas un Mehiko deklarācijas vainagojās ar rezolūciju "Publiskās pārvaldes produktivitātes, pārskatatbildības, efektivitātes un pārredzamības veicināšana, nostiprinot augstākās revīzijas iestādes", kuru 2011. gada decembrī pieņēma **ANO Ģenerālajā asamblejā**.

PALĀTAS PĀRĒJĀS DARBĪBAS

Eiropas Revīzijas pilnvaras saistībā ar PVN pašu resursu revīziju

Eiropas Savienības **Tiesa** 2011. gada 15. novembrī pieņēma spriedumu lietā C-539/09 (Komisija/Vācijas Federatīvā Republika) par Palātas revīzijas pilnvarām saistībā ar pašu resursiem, ko veido pievienotās vērtības nodoklis (PVN).

Lietu ierosināja, jo **Vācijas Federālā finanšu ministrija** 2006. gadā neļāva Palātai revidēt dalībvalstu administratīvo sadarbību PVN jomā saskaņā ar Padomes Regulu Nr. 1798/2003. Gatavojot Īpašo ziņojumu Nr. 8/2007, Palāta vēlējās veikt revīziju astoņās dalībvalstīs, tostarp Vācijā, bet Vācijas iestādes iebilda pret Palātas tiesībām veikt šo revīziju.

Vācijas valdība apgalvoja, ka Regulā Nr. 1798/2003 paredzētajai **dalībvalstu sadarbībai** nav tiešas saistības ar ES ieņēmumiem, jo PVN ir valsts nodoklis, kas jānošķir no PVN pašu resursiem. PVN pašu resursus nosaka, pamatojoties uz vairākiem aprēķiniem, un šie resursi veido samērā mazu daļu no dalībvalstīs iekasētā PVN.

ES Tiesa nešaubīgi **noraidīja** Vācijas valdības uzskatu, ka dalībvalstu PVN ieņēmumi pilnībā nodalāmi no Savienības PVN pašu resursiem. Piekritusi Eiropas Komisijas, Parlamenta un Palātas argumentiem, Tiesa uzsvēra PVN pašu resursu atkarību no dalībvalstu PVN ieņēmumiem.

Tiesa **atgādināja**, ka nolūks, pieņemot Regulu Nr. 1798/2003 par administratīvu sadarbību pievienotās vērtības nodokļu jomā, bija ieviest tādus dalībvalstu sadarbības mehānismus, kas dalībvalstīm ļautu cīnīties pret PVN krāpšanu un iekasēt šo nodokli efektīvāk. Tas ietekmē arī ES budžeta piekļuvi PVN pašu resursiem. Ja valsts iestādes sadarbojas efektīvi un saskaņā ar regulu, tad mazinās krāpšana un dalībvalstis iekasē PVN sekmīgāk. Līdz ar to PVN pašu resursu summa atbilst ES tiesību aktu prasībām un tiek nodrošināts pašu resursu vispārējais līdzsvars.

Tiesa **secināja**, ka Palātai bija tiesības veikt plānoto revīziju attiecībā uz administratīvo sadarbību PVN jomā, jo Palāta pārbaudīja ES ieņēmumus to likumības un pareizas finanšu pārvaldības aspektā, tātad tiešā saistībā ar Līgumā noteiktajām Palātas pilnvarām.

Lieta C-539/09 ir pirmā tāda lieta, kurā Eiropas Savienības Tiesai bijis jālemj tieši par Palātas **revīzijas pilnvaru** tvērumu. Tiesas spriedums ir vērtīgs un stimulējošs, jo tajā noskaidrotas un apstiprinātas Palātas revīzijas pilnvaras attiecībā pret dalībvalstīm.

J. Lázaro balva par publiskā sektora revīzijas izpēti

2010. gadā Palāta **nodibināja balvu** par pētījumiem publiskā sektora revīzijā, lai stiprinātu attiecības ar akadēmiskajām aprindām un atbalstītu publiskā sektora revīzijas attīstību Eiropā. Ar pirmo balvu tika izrādīta cieņa Palātā agrāk par direktoru strādājušajam *Jesús Lázaro Cuenca*, kurš daudzu gadu garumā bija devis ieguldījumu iestādes revīzijas metodoloģijas un pieejas pilnveidošanā.

Lázaro **balvu ieguva** *Sara Belleil* un *José Antonio Fernández Ajenjo*. Publiskā ceremonijā 2011. gada 5. jūlijā Palātas telpās Luksemburgā balvu pasniedza Palātas priekšsēdētājs *Vítor Caldeira* un konkursa žūrija. Abi balvas ieguvēji akadēmiskā priekšlasījumā iepazīstināja ar sava pētījuma tēzēm.

***Sara Belleil*:** "Ieguldījums vadības prakses socioloģijā, ko dod Eiropas politikas revīzijas attiecībā uz humānās jomas NVO".

***José Antonio Fernández Ajenjo*:** "Publisko iestāžu kontrole un cīņa pret korupciju: augstākā revīzijas iestāde un valsts kontrolieris".

Eiropas Revīzijas palāta pauž dziļas skumjas par *Sara Belleil* pāragro nāvi 2011. gada 30. novembrī un vēlas izcelt viņas darba kvalitāti un nozīmi.

Priekšsēdētājs Kaldeira ar Lázaro *balvas ieguvējiem* Sara Belleil *un* José Antonio Fernández Ajenjo

MŪSU PĀRVALDĪBA

2009.–2012. GADA STRATĒĢIJAS ĪSTENOŠANA

Pēdējos gados Palāta veic **iekšējas reformas**, tostarp ir izstrādāta pirmā stratēģija 2009.–2012. gadam[2], kuras vispārējie mērķi ir

- pēc iespējas palielināt revīziju kopējo **ietekmi** un
- **paaugstināt efektivitāti**, iespējami labāk izmantojot resursus.

Daudzi no stratēģijas prioritārajiem pasākumiem ir pabeigti, savukārt atlikušos pasākumus īstenos 2012. gadā. Galvenie sasniegumi 2011. gadā bija šādi:

- sagatavots **vairāk īpašo ziņojumu**, proti, no 2009. līdz 2011. gadam vidēji ir izstrādāti 16 ziņojumi gadā, kas pārsniedz izvirzīto mērķi — 12 līdz 15 ziņojumi gadā;
- **ietekmīgs ieguldījums** ES budžeta reformā;
- ir sākusies regulāru **pēcpārbaudes ziņojumu** sagatavošana par iepriekšējo ieteikumu izpildi. 2012. gadā pirmo reizi izstrādās vispārēju pēcpārbaudes ziņojumu;
- pārskatītas **revīzijas procedūras un standarti**;
- vairāk resursu veltīti **pamatdarbam**: turpinās amata vietu pārvietošana no atbalsta dienestiem uz revīziju;
- publicēts **nostājas dokuments** "Kā pašreizējā finanšu un ekonomiskā krīze ietekmē publiskā sektora pārskatatbildību un revīziju Eiropas Savienībā, kā arī Eiropas Revīzijas palātas lomu".

[2] 2009.–2012. gada revīzijas stratēģija" ir pieejama tīmekļa vietnē http://eca.europa.eu.

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTAS ĒTIKAS VADLĪNIJAS

Ņemot vērā 2008. gada starptautiskās profesionālapskates ieteikumu, Palāta ir pilnveidojusi **revīzijas pārvaldību**, pieņemot ētikas vadlīnijas. Par pamatu izmantoja *INTOSAI* Ētikas kodeksu un Starptautisko standartu par augstāko revīzijas iestāžu kvalitātes kontroli[3]. Palāta ir ieviesusi procedūru, lai katru gadu sniegtu pamatotu pārliecību, ka revidenti ievēro ētikas prasības.

Ētikas vadlīnijas iekļauj tādas **vērtības** kā taisnīgums, objektivitāte, lojalitāte un profesionālais noslēpums. Šo vērtību ievērošana garantē, ka Palātas darbinieki strādā sabiedrības interesēs un nepakļaujas ārējam spiedienam un personīgām vai finansiālām interesēm. Palātas noteikumi par profesionālo uzvedību vairo ieinteresētajām personām sniegtās informācijas ticamību.

[3] *ISSAI* 30 un *ISSAI* 40.

2013.–2017. GADA STRATĒĢIJAS IZSTRĀDE

Izmantojot sasniegumus, kas gūti atbilstoši pašreizējai stratēģijai, 2011. gadā uzsākta stratēģijas izstrāde nākamajam posmam. Palāta izmanto šo iespēju, lai pielāgotos ES un revīzijas profesijas aktualitātēm un risinātu Palātas darbā ieinteresēto personu vajadzības un vēlmes.

Eiropas Revīzijas palātas locekļi

PALĀTAS 2011. GADA DARBA REZULTĀTU NOVĒRTĒŠANA

Kopš 2008. gada Palāta ir pakāpeniski izstrādājusi galvenos rezultatīvos rādītājus, lai

- informētu **vadību** par Palātas 2009.–2012. gada mērķu sasniegšanas gaitu,
- palīdzētu **lēmumu pieņemšanā**,
- informētu **ieinteresētās personas** par Palātas darba rezultātiem.

Rādītāji paredzēti, lai izmērītu galvenos elementus, kas attiecas uz Palātas darba **kvalitāti un ietekmi**, īpašu uzmanību pievēršot galveno ieinteresēto personu viedoklim, un uz Palātas resursu **efektivitāti un produktivitāti**.

2011. gads bija otrais gads, kad bija pieejami visi izstrādātie rezultatīvie rādītāji. Palātai **radīja paļāvību** rezultāti, kurus atspoguļoja tās galvenie rezultatīvie rādītāji, īpaši attiecībā uz revīzijas darba kvalitāti un ietekmi. Turklāt rādītāji sniedz labu pamatu tam, lai apzinātu pilnveidojamās jomas un risināmās problēmas turpmāko rezultātu uzlabošanai.

PALĀTAS DARBA KVALITĀTE UN IETEKME

Savu ziņojumu kvalitāti un ietekmi Palāta vērtē, pamatojoties uz ieinteresēto personu aptaujām, speciālistu pārskatiem un tās sniegto ieteikumu pēcpārbaudēm.

IEINTERESĒTO PERSONU APTAUJA

Palāta izmantoja aptauju, lai aicinātu tās ziņojumu galvenos lietotājus (Eiropas Parlamenta Budžeta kontroles komiteju un Padomes Budžeta komiteju) un galvenās revidējamās vienības (galvenokārt Eiropas Komisijas darbiniekus) **novērtēt** Palātas 2010. gada pārskatu par ES vispārējo budžetu un Eiropas attīstības fondiem un 2011. gadā publicēto īpašo ziņojumu **kvalitāti un ietekmi**. Aptaujātie izmantoja piecpunktu skalu (1 — ļoti vāji, 2 — vāji, 3 — apmierinoši, 4 — labi, 5 — ļoti labi).

	2010. g.	2011. g.	2011. g. mērķis
Palātas ziņojumu kvalitātes un ietekmes novērtējums, ko sniedz galvenais to lietotājs	4,2	4,0	≥ 4,2
Palātas veikto revīziju kvalitātes un ietekmes novērtējums, ko sniedz revidētās vienības	3,7	3,7	≥ 3,7

Šāds rezultāts liecina, ka Palātas ziņojumu galvenie lietotāji tos caurmērā uzskata par "labiem". Respondenti īpaši novērtē ziņojumu skaidrību un noderību un Palātas revidentu profesionālismu.

Speciālistu pārskati

Divas ārēju speciālistu grupas vērtēja **saturu un izklāstu** Palātas 2011. gadā publicēto ziņojumu paraugā. Speciālisti novērtēja četrus īpašos ziņojumus un 2010. gada pārskatus par vispārējo budžetu un Eiropas attīstības fondiem. Viņi novērtēja ziņojumu un pārskatu dažādo aspektu kvalitāti četru punktu skalā — no "ļoti vāja" (1) līdz "augsta kvalitāte" (4).

	2010. g.	2011. g.	2011. g. mērķis
Ārēju speciālistu pārskati par Palātas ziņojumu saturu un izklāstu	3,0	2,8	≥ 3,0

Rezultāti liecina, ka speciālisti vērtē Palātas pārskatu un ziņojumu kvalitāti kā "apmierinošu". Speciālistu pārskatos ir sniegta vērtīga informācija un ieteikumi, ko ņems vērā, lai uzlabotu turpmāko ziņojumu kvalitāti.

Ieteikumu pēcpārbaude

Palāta veicina **finanšu pārvaldības uzlabošanu**, izstrādājot ieteikumus. Lai notiktu pārmaiņas, revidētajām vienībām Palātas ieteikumi vispirms ir jāapstiprina, bet pēc tam tie ir jāizpilda. Rādītājs balstās uz ieteikumiem 2011. gadā publicētajos pārskatos un īpašajos ziņojumos.

	2010. g.	2011. g.	2011. g. mērķis
To revīzijas ieteikumu procentuālā daļa, kurus revidētā vienība ir pieņēmusi	90 %	93 %	≥ 90 %

Palāta 2011. gadā sāka sistemātiski uzraudzīt, kā revidētās vienības ieteikumus izpilda. Sākot no 2012. gada, Palāta varēs ziņot, kādā mērā ieteikumi ir īstenoti praksē un radījuši uzlabojumus.

Resursu efektīvs un produktīvs izlietojums

Palāta vērtē to, cik efektīvi un lietderīgi tās resursi ir izlietoti, lai laikus sagatavotu ziņojumus un konstatējumus, izpildītu finanšu pārvaldības pienākumus un nodrošinātu savu darbinieku labklājību un profesionālo kompetenci.

Ziņojumu savlaicīgums

Palātas mērķis ir **pieņemt visus revīzijas ziņojumus noteiktajos termiņos**. Gada pārskatu un īpašo gada ziņojumu sagatavošanā ir jāievēro tiesību aktos noteiktie termiņi. Īpašo ziņojumu termiņi nav noteikti tiesību aktos, un par termiņu uzskata plānoto pieņemšanas datumu.

	2010. g.	2011. g.	2011. g. mērķis[4]
Pieņemto pārskatu un ziņojumu skaits attiecībā pret plānoto Paredzētajā laikā pieņemto pārskatu un ziņojumu skaits	90 %	83 %	90 %
Kopumā Palāta 2011. gadā pilnībā nesasniedza šos mērķus. Neizdevās sasniegt vērienīgo mērķi attiecībā uz ziņojumu skaitu, tomēr vispārējais	80 %	75 %	90 %

mērķis (12–15 īpašie ziņojumi gadā) tika pat pārsniegts, un dokumentu bija vairāk nekā 2010. gadā. Visus gada pārskatus un gandrīz visus īpašos gada ziņojumus, izņemot vienu, pieņēma saskaņā ar plānu un publicēja termiņā.

[4] Šo rādītāju mērķi ir mainīti no 100 % (2008.–2010. g.) uz 90 %, lai ņemtu vērā neparedzētus notikumus.

Konstatējumu savlaicīgums

Sākotnējo konstatējumu paziņojumos (SKP) ir sīki izklāstīti **konkrēti revīzijas konstatējumi**. Tos sagatavo pēc katra kādas dalībvalsts vai Komisijas revīzijas apmeklējuma. Palāta izmanto SKP, lai revidētā vienība varētu apstiprināt konstatējumos ietverto faktu precizitāti, tātad SKP ir svarīgs revīzijas procesa stūrakmens. Palāta iepriekš bija apzinājusi vajadzību daudz vairāk SKP sagatavot termiņā, un bija izvirzījusi mērķi līdz 2012. gada beigām izstrādāt 80 % SKP divos mēnešos pēc attiecīgā revīzijas apmeklējuma.

	2010. g.	2011. g.	2011. g. mērķis
Cik procentus sākotnējo apsvērumu sagatavoja paredzētajā laikā	54 %	58 %	80 % 2012. gadā

Palāta 2011. gadā uzlaboja SKP savlaicīgumu, lai gan mērķis vēl nav sasniegts. Pēdējos trīs gados notikusi ievērojama tuvināšanās mērķim (2008. gadā tikai 27 % SKP sagatavoja termiņā), un Palāta turpinās centienus uzlabot darbu šajā jomā.

Finanšu pārvaldības ārējs novērtējums

Palātas mērķis ir no ārējā revidenta saņemt **atzinumu bez piezīmēm par finanšu pārskatiem** un resursu izlietojumu, kā arī saņemt budžeta izpildes apstiprinājumu no Eiropas Parlamenta pēc pozitīva Padomes ieteikuma.

	2010. g.	2011. g.	Mērķis
Ārējā revidenta atzinums bez piezīmēm un apstiprināta budžeta izpilde	Jā	Jā	Jā

Ārējais revidents sniedz arī pārliecību par resursu izlietojumu un kontroles procedūrām.

Profesionālās mācības

Saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu federācijas (*IFAC*) vadlīnijām Palāta cenšas nodrošināt katru gadu katram revidentam **vidēji 40 stundu** (piecu dienu) ilgas profesionālas mācības, neskaitot svešvalodu nodarbības.

	2010. g.	2011. g.	Mērķis
Dienu skaits, ko darbinieks vidēji ir veltījis profesionālām mācībām, izņemot svešvalodu nodarbības	5,7 dienas	6,1 dienas	≥ 5 dienas

Palāta atkal pārsniedza mērķi attiecībā uz revidentu profesionālajām mācībām, un tas liecina par nozīmi, ko Palāta piešķir personāla attīstībai. Ja ņem vērā arī svešvalodu nodarbības, darbinieki mācībās pavada vidēji 9,3 dienas gadā.

Darbinieku apmierinātība

Saskaņā ar 2009. gada **iekšējo aptauju** par darbinieku apmierinātību, 86 % Palātas darbinieku kopumā ar savu darbu bija apmierināti. Darbinieku vidējā apmierinātība bija novērtēta ar 2,8 skalā no 1 līdz 4, kur rezultāts virs 2,5 liecina par vispārēju apmierinātību. Palātas mērķis ir saglabāt vai uzlabot šo rezultātu 2012. gadā, kad notiks līdzīga aptauja.

REVĪZIJAS ATBALSTS

Palātas revīzijas darbību izdošanās lielā mērā ir atkarīga no specializēto atbalsta dienestu kvalitātes. Šie dienesti sniedz loģistiskas un tehniskas zināšanas, kas Palātai ļauj

- pieņemt darbā, paturēt darbā un motivēt savus **darbiniekus**, un attīstīt viņu profesionālās iemaņas;
- paziņot revīzijas rezultātus visās ES **oficiālajās valodās**;
- maksimāli izmantot **informācijas tehnoloģijas** iespējas;
- pārvaldīt savu **budžetu** un uzturēt **telpas**;
- organizēt **revīzijas apmeklējumus** valstīs, kurās iekasē un tērē ES līdzekļus un kurās tātad uz vietas jāiegūst vajadzīgie pierādījumi.

CILVĒKRESURSI

DARBINIEKU SADALĪJUMS

Palātas **galvenā vērtība** ir tās darbinieki. 2011. gada 31. decembrī Palātā bija apstiprināti un strādāja 887 ierēdņi un pagaidu darbinieki (neskaitot locekļus, līgumdarbiniekus, norīkotus valsts ekspertus un praktikantus). 564 no tiem strādā revīzijas apakšpalātās (ieskaitot 123 — locekļu birojos), tulkošanā — 148, administrācijā — 148 un priekšsēdētāja birojā — 27.

Lai sekmīgāk sasniegtu mērķi izlietot resursus iespējami labāk, visas struktūrvienības arī 2011. gadā apzināja un ieviesa **efektivitātes pasākumus**, balstoties uz procedūru vienkāršošanu. Kur vien iespējams, atbalsta dienestos uzlaboja efektivitāti un tādējādi radās iespēja atbalsta amata vietas atdot revīzijas jomai. Šādi pārvietotas amata vietas veidoja vairāk nekā pusi no 12,6 % palielinājuma: par šādu procentu ir pieaudzis revīzijas amata vietu skaits kopš 2008. gada.

Palātas amata vietu sadalījums 31. decembrī	2008. g.	2009. g.	2010. g.	2011. g.
Revīzija	501	525	557	564
Tulkošana	163	163	151	148
Administrācija	173	171	157	148
Priekšsēdētāja birojs	20	21	24	27
Kopā	857	880	889	887

Pieņemšana darbā

Palātas **darbiniekiem** ir akadēmiskā un profesionālā pieredze ļoti dažādās jomās, un par viņu darba kvalitāti un motivāciju liecina iestādes rezultāti. Palātas darbā pieņemšanas politika saskan ar pārējo ES iestāžu vispārējiem principiem un nodarbināšanas nosacījumiem, un Palātā strādā gan pastāvīgi ierēdņi, gan darbinieki ar līgumiem uz noteiktu laiku. Atklātos konkursus uz amata vietām Palātā organizē Eiropas Personāla atlases birojs (EPSO). Palāta arī piedāvā prakses vietas dažiem universitāšu absolventiem uz laiku no trīs līdz pieciem mēnešiem.

Palāta 2011. gadā pieņēma darbā 75 darbiniekus: 23 ierēdņus, 24 pagaidu darbiniekus un 28 līgumdarbiniekus. Palātai īpaši sekmējās pieņemt jaunus darbiniekus revīzijas amata vietās. 2011. gada 31. decembrī bija 25 brīvas amata vietas, kas ir daudz mazāk nekā 44 brīvās vietas 2010. gadā. Līdz ar to pirmo reizi **brīvo amata vietu līmenis ir zem 3 %**.

Dzimumu līdzsvars

Palātai tāpat kā pārējām ES iestādēm ir **vienlīdzīgu iespēju politika** cilvēkresursu pārvaldības un darbā pieņemšanas jautājumos. Palātai ir izdevies panākt vīriešu un sieviešu līdzsvaru, jo vairāku gadu garumā štatā pakāpeniski ir pieaudzis sieviešu skaits.

	Vīrieši	Sievietes
2001. g.	54 %	46 %
2011. g.	50 %	50 %

Pievienotajās tabulās parādīta vīriešu un sieviešu procentuālā attiecība **dažāda līmeņa amatos** 2011. gada 31. decembrī. No 65 direktoriem un nodaļu vadītājiem 18 (28 %) ir sievietes, kas ir līdzīgi kā iepriekšējos gados. Lielākā daļa no viņām strādā Tulkošanas direkcijā un administratīvajās nodaļās.

Asistenti (AST pakāpe)

	Vīrieši	Sievietes
2010. g.	31 %	69 %
2011. g.	33 %	67 %

Revidenti — administratori (AD pakāpe)

	Vīrieši	Sievietes
2010. g.	62 %	38 %
2011. g.	61 %	39 %

Direktori un nodaļu vadītāji

	Vīrieši	Sievietes
2010. g.	70 %	30 %
2011. g.	72 %	28 %

Sieviešu procentuālā attiecība AD līmenī ir palielinājusies. Pēc pēdējām darbā pieņemšanas procedūrām 45 % no visiem darbiniekiem AD5 līdz AD8 pakāpē ir sievietes.

Vecuma struktūra

Aktīvā dienesta darbinieku vecuma struktūra 31. decembrī liecina, ka 60 % Palātas darbinieku ir 44 gadi vai mazāk.

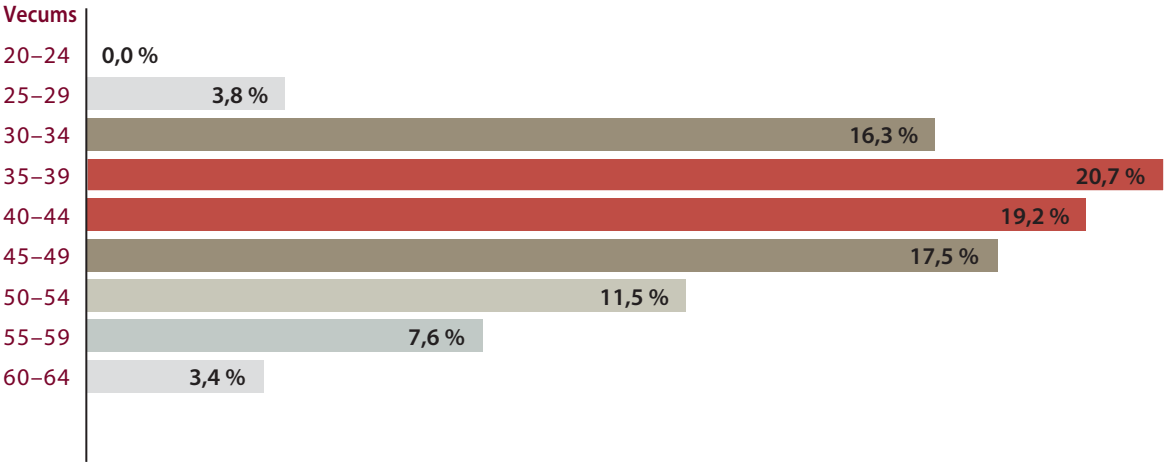

23 no 65 direktoriem un nodaļu vadītājiem ir 55 gadi vai vairāk. Rezultātā augstākā vadība nākamajos 5–10 gados ievērojami atjaunosies.

Profesionālās mācības

Revidenta profesija prasa **pastāvīgu mācīšanos**, lai spētu sekot nozares attīstībai un apgūtu jaunas prasmes. Turklāt apstākļi, kādos Palātai jāveic revīzijas, nozīmē, ka revidentiem labi jāpārzina svešvalodas.

Katrs Palātas darbinieks 2011. gadā vidēji mācījās **9,3 dienas**. Valodu kursi veidoja 54 % no kopējām mācībām (salīdzinājumam 2010. gadā — 57 %). Neskaitot valodu mācības, katrs revidents 2011. gadā pavadīja 6,1 dienu profesionālajās mācībās, līdz ar to iestādes mērķis šajā jomā ir sasniegts.

2011. gadā tika **uzlabots** mācību saturs un izstrādāti jauni kursi atbilstoši revīzijas prioritātēm. Palāta racionalizēja mācību administrēšanas sistēmu.

Tulkošana

Tulkošana ir svarīga **revīzijas atbalsta darbība**, kas ļauj Palātai pildīt tās uzdevumu un sasniegt saziņas mērķus. 2011. gadā kopējais tulkošanas darba apjoms bija salīdzināms ar 2010. gada darba slodzi. Vairāk nekā 99 % tulkošanas pakalpojumu tika veikti laikā.

2011. gadā turpinājās amata vietu un darbinieku pārvietošana no Tulkošanas direkcijas uz revīzijas struktūrvienībām.

Palātas Tulkošanas direktorāts arī sniedza **lingvistisko atbalstu** revidentiem revīzijas apmeklējumos un revīzijas ziņojumu sagatavošanas secīgajos posmos. Tulkotāji palīdzēja Kontaktkomitejai un *INTOSAI* darba grupām un deva ieguldījumu arī citos ar Palātas revīzijām saistītos darbos. Palātas Tulkošanas direktorāts aktīvi piedalījās iestāžu un starptautiskajos profesionālajos forumos.

Informācijas tehnoloģija

Informācijas tehnoloģija (IT) ļauj sasniegt Palātas 2009.–2012. gada stratēģijas vispārējos mērķus. 2011. gadā Palāta

- turpināja ieguldījumus **zināšanu pārvaldībā**, konkrēti, sāka izstrādāt revīzijas atbalsta līdzekļa (*Assyst2*) jaunu versiju, pamatojoties uz nesen ieviesto sadarbības platformu;
- aktīvi turpināja **racionalizēt iekšējos procesus**, ieviešot elektronisku darbplūsmu tādās jomās kā komandējumi un mācības, kā arī elektronisku personas lietu arhivēšanu, tādējādi aizvien uzlabojot produktivitāti un efektivitāti;
- turpināja **veicināt mobilitāti**: ieviesa viedtālruņus un pārnēsājamos datorus, kā arī uzsāka ārtīkla projektu elektroniskai dokumentu apmaiņai ar Palātas sadarbības partneriem (revidējamās vienības, budžeta lēmējiestādes, potenciālie darbinieki, piegādātāji).

Līdztekus šiem pilnveidojumiem IT darbinieki turpināja nostiprināt **drošības** pasākumus un pamatdarbības nepārtrauktību, kam jāgarantē visu Palātas IT pakalpojumu pieejamība un kvalitāte vajadzīgajā līmenī.

Administrācija un telpas

Finanšu un atbalsta direkcijas **uzdevums** ir sniegt Palātas revidentiem efektīvu, produktīvu un savlaicīgu atbalstu un nodrošināt, ka vajadzīgais finansējums, iekšējā kontrole un uzskaites mehānismi darbojas, lai atbalstītu visas Palātas darbības. 2011. gadā direkcija turpināja koncentrēties uz efektivitātes un produktivitātes turpmāku uzlabošanu, lai atbrīvotu resursus pārvietošanai uz revīzijas struktūrvienībām.

Saskaņā ar vienošanos par **K3 ēkas** finansēšanu, kas ar budžeta lēmējiestādēm (Padomi un Parlamentu) panākta 2008. gada beigās, svarīgs notikums 2011. gadā bija šā Palātas galvenās ēkas otrā paplašinājuma celtniecība. 2011. gadā pabeidza inženiertehniskos darbus, un gada beigās ēka bija zem jumta. Krietni pavirzījusies uz priekšu iekštelpu iekārtošana. Ēkas celtniecība noris saskaņā ar grafiku un budžetu. Paredzams, ka Palāta pieņems ēku 2012. gadā, un 2013. gada pirmajā ceturksnī notiks pārvākšanās.

2009. un 2010. gadā veiktos apsekojumos Palāta secināja, ka **apsardzes mērķu** labākai sasniegšanai un riska efektīvākai un rentablākai pārvaldīšanai apmeklētāju uzņemšanas un apsardzes dienesta funkcijas vajadzētu nodrošināt iekšēji. Tas izdarīts 2011. gada aprīlī, kad ārējo apsardzes pakalpojumu sniedzēju nomainīja neliela grupa līgumdarbnieku. Jaunā kārtība darbojas labi. Salīdzinot 2009. un 2012. gadu, izmaksas gadā samazināsies par vairāk nekā 0,5 miljoniem EUR.

Revīzijas apmeklējumi

Strādājot Palātā, revidentiem jāapmeklē dalībvalstu iestādes, citi ES līdzekļu saņēmēji, kā arī starptautisko organizāciju, piemēram, ANO, centrālie dienesti. Apmeklējumu mērķis ir iegūt tiešus revīzijas pierādījumus.

Parasti apmeklē centrālās vai vietējās **pārvaldes iestādes**, kas ir iesaistītas ES līdzekļu administrēšanā, pārvaldībā un izmaksāšanā, kā arī šo līdzekļu **galasaņēmējus**. Revīzijas apmeklējumus Eiropas Savienības robežās bieži rīko saziņā ar apmeklēto dalībvalstu augstākajām revīzijas iestādēm. Komandējumā pārsvarā kopā dodas divi vai trīs revidenti, un komandējums var ilgt no dažām dienām līdz divām nedēļām atkarībā no revīzijas veida un ceļojuma galamērķa attāluma.

2011. gadā Palāta veica 379 revīzijas apmeklējumus[5] uz dalībvalstīm (343) un ārpus Eiropas Savienības (36), lai vāktu informāciju gada pārskatiem, īpašajiem gada pārskatiem un pārējiem revīzijas uzdevumiem. Apmēram tikpat reizes apmeklēja ES iestādes un struktūras Briselē un Luksemburgā.

[5] Šis skaitlis atbilst revīzijas uzdevumu veikšanai apmeklēto dalībvalstu un citu saņēmējvalstu skaitam. 2010. gadā bija 376 apmeklējumi.

REVĪZIJAS APMEKLĒJUMI 2011. GADĀ

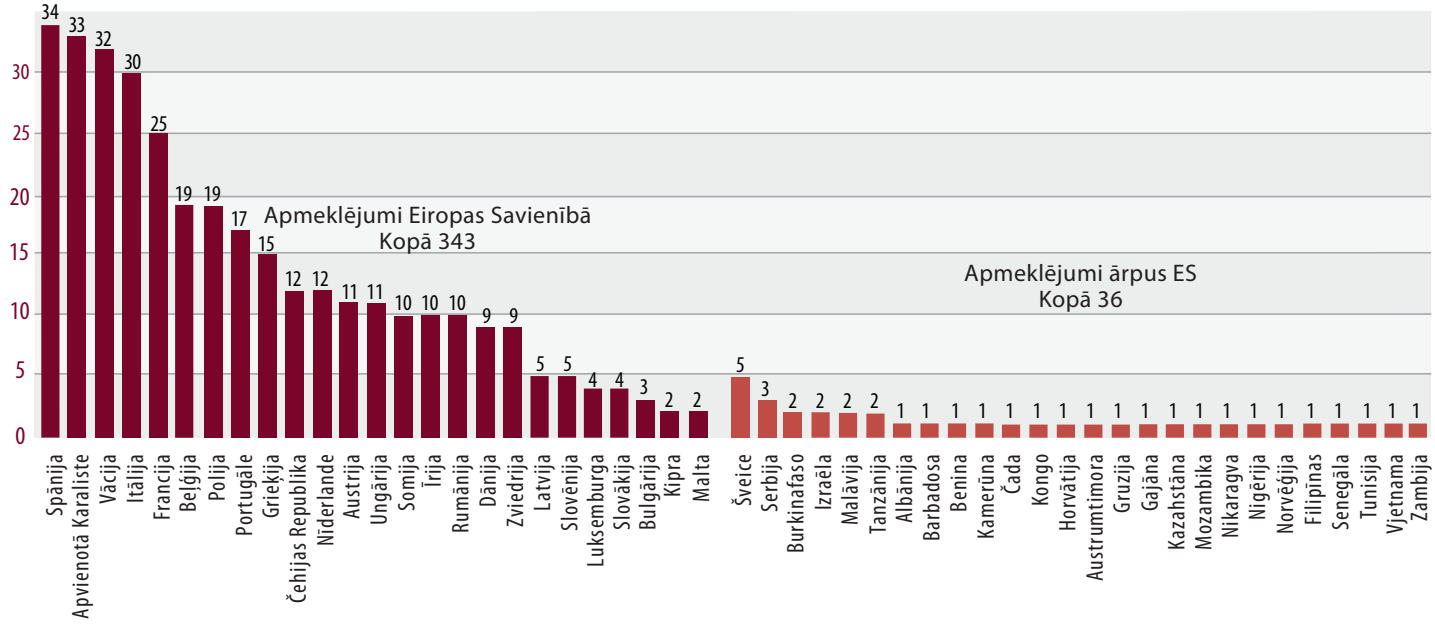

FINANŠU INFORMĀCIJA

Palāta **saņem finansējumu** no ES vispārējā budžeta. Palātas budžets ir apmēram 0,1 % no ES kopējiem izdevumiem, un tas ir mazāk nekā 2 % no kopējiem administratīvajiem izdevumiem.

2011. GADA BUDŽETA IZPILDE

2011. finanšu gads	Galīgās apropriācijas	Saistības	izlietojums % (saist./apropr.	Maksājumi
				(tūkstošos EUR)
1. sadaļa. Iestādē strādājošie				
10. Iestādes locekļi	13 411	12 952	97 %	12 817
12. Ierēdņi un pagaidu darbinieki	95 416	87 624	92 %	87 382
14. Citi darbinieki un ārējie pakalpojumi	4 205	3 864	92 %	3 820
162. Komandējumi	3 652	3 417	94 %	2 827
161.+ 163.+ 165. Citi izdevumi, kas saistīti ar iestādē strādājošajiem	2 485	2 115	85 %	1 530
1. sadaļas starpsumma	**119 169**	**109 972**	**92 %**	**108 376**
2. sadaļa. Ēkas, mēbeles, iekārtas un dažādi darbības izdevumi				
20. Nekustamais īpašums	14 171	13 915	98 %	5 913
210. Informātika un telekomunikācijas	6 500	6 500	100 %	4 702
212.+ 214.+ 216. Kustamais īpašums un saistītie izdevumi	816	746	91 %	691
23. Kārtējie administratīvie izdevumi	542	482	89 %	265
25. Sanāksmes un konferences	893	753	84 %	570
27. Informācija un publicēšana	2 240	1 969	88 %	733
2. sadaļas starpsumma	**25 162**	**24 365**	**97 %**	**12 874**
Palāta kopā	**144 331**	**134 337**	**93 %**	**121 250**

2011. gadā budžeta izpildes kopējais īpatsvars bija 93 %. Pirmajai sadaļai tas bija 92 %, kur zemākā procentuālā daļa (85 %) bija 16. nodaļā (Citi izdevumi, kas saistīti ar iestādē strādājošajiem). Vidējais budžeta izpildes īpatsvars 2. sadaļā bija 97 %.

Maksājumu summu 20. nodaļā (Ēkas un saistītie izdevumi) ietekmē K3 ēkas būve. Šā projekta finansējuma trešā daļa — 7 miljoni EUR — bija iekļauta 2011. gada budžetā; par šo summu ir uzņemtas saistības un daļa no tās ir izmaksāta 2011. gadā. K3 ēkas apropriāciju atlikums ir pārnests uz 2012. gadu, lai segtu līgumus, ko Palātas vārdā ar būvuzņēmējiem parakstījis projekta vadītājs. Apropriācijas tiks izlietotas saskaņā ar Palātas 2008. gada beigās Eiropas Parlamentam un Padomei iesniegto pieteikumu.

K3 ēkas būvdarbu kopējās izmaksas ir lēstas 79 miljonu EUR apmērā un finansējamas piecus gadus pēc kārtas: 55 miljoni EUR 2009. gadā, 11 miljoni EUR 2010. gadā, 7 miljoni 2011. gadā, 3 miljoni 2012. gadā un 3 miljoni 2013. gadā.

2012. GADA BUDŽETS

2012. gada budžets ir samazinājies par 1,28 % salīdzinājumā ar 2011. gadu galvenokārt tāpēc, ka Palātas jaunajai K3 ēkai piešķirtas mazākas apropriācijas.

BUDŽETS	2012. g.	2011. g.
		(€ 000)
1. sadaļa. Iestādē strādājošie		
10. Iestādes locekļi	14 592	12 930
12. Ierēdņi un pagaidu darbinieki	96 487	95 957
14. Citi darbinieki un ārējie pakalpojumi	4 173	3 825
162. Komandējumi	3 802	3 652
161.+163.+165. Citi izdevumi, kas saistīti ar iestādē strādājošajiem	2 682	2 485
1. sadaļas starpsumma	**121 736**	**118 849**
2. sadaļa. Ēkas, mēbeles, iekārtas un dažādi darbības izdevumi		
20. Nekustamais īpašums	9 941	14 611
210. Informātika un telekomunikācijas	6 501	6 500
212.+ 214.+ 216. Kustamais īpašums un saistītie izdevumi	837	816
23. Kārtējie administratīvie izdevumi	525	422
25. Sanāksmes un konferences	793	893
27. Informācija un publicēšana	2 144	2 240
2. sadaļas starpsumma	**20 741**	**25 482**
Palāta kopā	**142 477**	**144 331**

REVĪZIJA UN PĀRSKATATBILDĪBA

Iekšējā revīzija

Iekšējās revīzijas dienesta (IRD) **uzdevums** ir sniegt neatkarīgu un objektīvu pārliecību un konsultācijas ar mērķi pievienot Palātas darbam vērtību un uzlabot to. Dienests palīdz Palātai sasniegt tās mērķus un īsteno sistemātisku un disciplinētu pieeju, novērtējot riska mazināšanas, kontroles un pārvaldības procesus un iesakot pasākumus to efektivizēšanai.

IRD strādā saskaņā ar ES Finanšu regulu, Eiropas Savienības Civildienesta noteikumiem un **Iekšējās revīzijas profesionālās prakses** starptautiskajiem standartiem. Kopš 2009. gada IRD saņem pozitīvu novērtējumu saskaņā ar Iekšējo revidentu institūta starptautiski atzītajiem standartiem.

2011. gadā IRD sagatavoja ziņojumus par Palātas 2009.–2012. gada stratēģijas īstenošanu, par galveno rezultatīvo rādītāju izpildi, par jaunās K3 ēkas celtniecību, par fiduciārā konta izmantošanu maksājumiem attiecināmiem galasaņēmējiem un par savu iepriekšējo revīzijas ieteikumu izpildi. IRD sniedza visu vajadzīgo palīdzību Palātas ārējiem revidentiem saistībā ar Palātas finanšu pārskatu revīziju un iekšējās kontroles procedūru efektivitātes revīziju.

Palātas **Iekšējās revīzijas komiteja** sniedz konsultācijas saistībā ar iekšējo revīziju un uzrauga iekšējās kontroles vidi atbilstoši iestādes riska pārvaldības procesiem. 2011. gadā Iekšējās revīzijas komiteja un iekšējais revidents apsprieda IRD revīziju rezultātus, iekšējās kontroles vidi ietekmējošo rīcības plānu īstenošanu un iestādes pārvaldības risku.

Palātas ārējā revīzija

Palātas gada pārskatus revidē neatkarīgs ārējais revidents. Tas ir svarīgs pasākums, kas nodrošina, ka Palāta attiecībā uz sevi piemēro tos pašus **pārredzamības un pārskatatbildības** principus, kurus tā piemēro revidējamajām vienībām.

Ārējā revidenta "***PricewaterhouseCoopers Sàrl***" ziņojums par Revīzijas palātas 2010. gada finanšu pārskatiem tika publicēts 2011. gada septembrī[6].

[6] OV C 267, 9.9.2011.

ĀRĒJĀ REVIDENTA ATZINUMI PAR 2010. FINANŠU GADU

PAR FINANŠU PĀRSKATIEM

"Uzskatām, ka finanšu pārskati sniedz patiesu priekšstatu par Eiropas Revīzijas palātas finanšu stāvokli 2010. gada 31. decembrī un naudas plūsmām minētajā datumā slēgtajā finanšu gadā atbilstoši Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulai (EK, Euratom) Nr. 1605/2002, Komisijas 2002. gada 23. decembra Regulai (EK, Euratom) Nr. 2342/2002, ar ko paredz īstenošanas kārtību minētajai Padomes regulai, un Eiropas Savienības grāmatvedības noteikumiem."

PAR RESURSU IZLIETOŠANU UN KONTROLES PROCEDŪRĀM

"Balstoties uz šajā ziņojumā aprakstīto darbu, mūsu uzmanības lokā nenonāca nekas tāds, kas liktu domāt, ka visos būtiskajos aspektos un pamatojoties uz iepriekš aprakstītajiem kritērijiem:

a) Palātai piešķirtie resursi nav izlietoti tiem paredzētajiem mērķiem;

b) ieviestās kontroles procedūras nesniedz garantijas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu finanšu darbību atbilstību piemērojamajiem normatīvajiem aktiem un noteikumiem."

PILNVAROTĀ KREDĪTRĪKOTĀJA PAZIŅOJUMS

Es, apakšā parakstījies Eiropas Savienības Revīzijas palātas ģenerālsekretārs, kā pilnvarotais kredītrīkotājs

- paziņoju, ka šajā ziņojumā iekļautā informācija ir pilnīga un precīza, un
- apliecinu, ka man ir pamatota pārliecība par to, ka
  - — šajā ziņojumā aprakstītajām darbībām piešķirtie resursi ir izlietoti tiem paredzētajam mērķim un saskaņā ar pareizas finanšu vadības principu un
  - — ieviestās kontroles procedūras sniedz vajadzīgās garantijas attiecībā uz pakārtoto darījumu likumību un pareizību un nodrošina pienācīgu rīcību gadījumā, kad ir izteikta apsūdzība krāpšanā vai kad ir aizdomas par krāpšanu.

Šī pamatotā pārliecība balstās uz manu spriedumu un informāciju, kas ir manā rīcībā, proti, uz ex post pārbaužu rezultātiem, iekšējā revidenta ziņojumiem un uz ārējā revidenta ziņojumiem par iepriekšējiem finanšu gadiem.

Apliecinu, ka man nav zināms nekas tāds, kas šeit nav paziņots, bet kas varētu kaitēt iestādes interesēm.

Luksemburgā, 2012. gada 8. martā

ģenerālsekretārs
Eduardo RUIZ GARCÍA

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTAS

PĀRVALDĪBA

Eiropas Revīzijas palāta ir neatkarīga Eiropas Savienības ārējās revīzijas iestāde un atrodas Luksemburgā. Palāta darbojas kā **koleģiāla struktūra**, un tajā ir 27 locekļi — pa vienam no katras dalībvalsts. Locekļus uz sešu gadu atjauninātu pilnvaru termiņu ieceļ Padome pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu. Vienu no sava vidus locekļi ievēl par priekšsēdētāju uz atjauninātu trīs gadu termiņu.

Palāta iedalās **apakšpalātās**, kurās norīkoti locekļi. Apakšpalātas sagatavo ziņojumus un atzinumus pieņemšanai Palātā. Revīzijas I–IV apakšpalātas aptver dažādas ieņēmumu un izdevumu jomas, bet piektā — *CEAD* apakšpalāta — atbild par horizontālajiem jautājumiem. Apakšpalātu praktisko darbu veic revīzijas direkcijās strādājošie darbinieki. Pēc Palātas **reglamenta** 2010. gada grozījumiem atsevišķus Palātas ziņojumu un atzinumu veidus var pieņemt apakšpalātas, un tas nav jādara visai Palātai.

Administratīvo komiteju vada priekšsēdētājs, un tās sastāvā ir apakšpalātu vecākie locekļi un ģenerālsekretārs (kurš atbild par administratīvajiem un atbalsta dienestiem). Komitejai uzticētas koordinēšanas funkcijas, un tā sagatavo Palātas lēmumus par tādiem jautājumiem kā stratēģiskā plānošana, darbības pārvaldība un administratīvie jautājumi.

Katrs **loceklis** atbild par konkrētiem uzdevumiem, galvenokārt revīzijas jomā. Attiecīgajai apakšpalātai un Palātai locekļi iesniedz revīzijas priekšlikumu un ziņojumus par uzdevumiem, par kuriem tie ir atbildīgi. Kad ziņojums ir pieņemts, referējošais loceklis ar to iepazīstina Eiropas Parlamentu, Padomi un citas ieinteresētās personas. Locekļiem uzdevumus palīdz izpildīt viņu biroja darbinieki un darba grupa, kas norīkota revīzijas uzdevuma veikšanai.

Eiropas Revīzijas palāta

Gada darbības pārskats — 2011

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs

2012 — 49 lpp. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9237-518-8
doi:10.2865/69129

KĀ SAŅEMT ES IZDEVUMUS

Bezmaksas izdevumi:

- izmantojot *EU Bookshop* (http://bookshop.europa.eu);
- Eiropas Savienības pārstāvniecībās un delegācijās.
  Informāciju saziņai varat iegūt tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu
  vai sūtot faksu uz +352 2929-42758.

Maksas izdevumi:

- izmantojot *EU Bookshop* (http://bookshop.europa.eu).

Maksas abonementi (piemēram, ikgadējie *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* izdevumi un Eiropas Savienības Tiesas judikatūras krājumi):

- izmantojot Eiropas Savienības Publikāciju biroja tirdzniecības aģentus
  (http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm).

QJ-AA-12-001-LV-C

Eiropas Revīzijas palāta
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg

LUXEMBOURG

eca-info@eca.europa.eu
www.eca.europa.eu
@EUAuditorsECA

Publikāciju birojs

ISBN 978-92-9237-518-8